

**A Garami-ügy
kulisszái mögül...**

MAGYAR HÍRLELTÉR

ÁRA 6 FILLER

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V, Vilmos császár-ut 34.

Szerkeszti: LÉVAI JENŐ

Telefonszám:
283-62

A przemysli vár titkai

A szerb királyi család több tagja Bukarestbe menekült

**Dinasztiaellenes összeesküvést lepleztek le Belgrádban
Tizennyolc magasrangú szerb katonatisztet letartóztattak
A szerb cenzura minden hírközlést megakadályoz**

Kerülő úton Grácon keresztül szenzációs hír érkezik Belgrádból, amely szerint a két-éves diktatura után a napokban

dinasztiaellenes összeesküvést lepleztek le a jugoszláv fővárosban.

Két évvel ezelőtt az emlékezetes január 6-iki királyi dekretum, — mint ismeretes, — véget vetett Jugoszláviában a parlamentáris kormányzatnak. Sándor szerb király feloszlatta az összes politikai pártokat és a parlamentet, a kormányt pedig Zsivkovics tábornok vette át, aki még ma is kezében tartja a hatalmat. A katonai diktatura eredetileg a horvát kérdést „megoldásáért” célozta, ehelyett azonban csak még jobban elmérgesítette a helyzetet Horvátországban. Az elkecsereződés azonban nemcsak a horvátok, hanem a szerbek között is napról-napra nőtt.

Fokozta az elégedetlenséget bizonyos katonai körök aknamunkája. Szerbiában már réggen két katonai egyesülés áll elkecsereedett szemben egymással: az úgynevezett Fehér és Fekete Kéz, amelyek az ország politikáját valójában irányítják. A két ellentétes táborhoz tartozó tábornokok már sok bajt és kellemetlenséget okoztak az országnak és az egyik fiktív csoport fordult most szembe a dinasztával is.

Az uralom ma a Fehér Kéz kezében van és a másik táborban levő magasrangú tiszték már régebben megpróbálkoznak minden eszközzel, hogy megbuktassák a diktatúrát, amely nekik nem adott szerepet az ország ügyeinek intézésénél.

az óvatos Zsivkovics-uralom azonban eddig esírásában elfojtott minden ellenzéki megmozdulást.

Az elégedetlen katonai tábor szervezkedése azonban titokban mégis tovább folyt és komoly összeesküvésre vezetett, amelyet a napokban lepleztek le. Egyes külföldi lapokban a hét végén esupán az a kis hír jelent meg, hogy

Sándor szerb király sürgősen Belgrádba hívta Balugdzsics berlini jugoszláv követet,

amihez messzemenő kombinációkat fűztek. Balugdzsics ugyanis legbizalmasabb tanácsadója Sándor királynak, aki mindenkor kikéri a berlini követ tanácsát, ha sorsdöntő elhatározások előtt áll. Balugdzsics belgrádi utazásával kapcsolatban így most az a hír terjedt el, hogy

a jugoszláv diktatura felszámolás előtt áll

és Sándor király főleg külföldi nyomásra

határozta el a diktatura likvidálását. Franciaország ugyanis, amely két évvel ezelőtt hallgatóság támogatta a diktatúrát, közben eserbent hagyta Jugoszláviát és az ország, amely a legsúlyosabb gazdasági válsággal küzd, két év óta nem tud egy fillér külföldi kölcsönt sem szerezni. Legutóbb mértékadó francia körök értésére adták Jugoszláviának, hogy addig, amíg katonai diktatura áll az ország élén, sem Franciaország, még kevésbé Anglia nem nyújthat kölcsönt az országnak.

Ezen a kétségkívül komoly gazdasági okon kívül azonban sokkal súlyosabb események is aktuálissá tették a Zsivkovics-diktatura felszámolását. Egyetlen jugoszláv lap sem írhattott egy szót sem azokról az eseményekről,

amelyek a legutóbbi napokban zajlottak le Belgrádban, ahol

tizennyolc magasrangú szerb tisztet tartóztattak le monarchiaellenes összeesküvés miatt.

Az összeesküvés élén néhány tábornok áll, akik a Zsivkovics-kormány megdöntésén túl a Karagyorgyevics-dinasztia ellen is összeesküvést szöttek, miután Sándor királyt tartják felelősnek a diktatúráért.

A letartóztatott tiszték kihallgatása a legnagyobb titokban folyik Belgrádban, az összeesküvés azonban olyan pánikszertű hangulatot teremtett, hogy

a királyi család tagjainak egyrésze jobb-

nak látta sürgősen elhagyni Belgrádot és Bukarestbe utaztak.

A szerb és román királyi család tudvalevőleg szoros rokoni kötelék fűzi egymáshoz, miután Mária szerb királynő néhai Ferdinánd román király leánya és így ez az utazás nem is kelthetett nagyobb feltűnést. A beavatottak azonban tisztában vannak a váratlan bukaresti utazás komoly okával.

A szigorúan cenzurált jugoszláv lapok természetesen egy szót sem írhattak a leplezett összeesküvésről, amelynek a híre azonban mégis kiszivárgott és a legnagyobb izgalmat kelti Belgrádban és Jugoszláviában mindenütt.

Kétszáz detektív hajszoja a Kinizsi-utcai álarcos rablókat

A tetteseknek teljesen nyomuk veszett — Eredménytelen kihallgatások — Új nyomon kutat a rendőrség

Szombaton az esti órákban újabb vakmerő álarcos rablótámadás történt a Kinizsi-Garage r. t. irodájában, ahol két fiatal tisztviselő tartózkodott. Az álarcos rablás majdnem hasonló körülmények között zajlott le, mint néhány nap előtt a gubacsi uti postarablás.

Este hét óra után néhány perccel a Kinizsi-Garage irodájában, amely a félelmetlen van és a Kinizsi-utcai oldalon fekszik — az iroda két tisztviselője tartózkodott a helyiségben. Lichtel Jolán pénztárosnő éppen kalapját vette fel, Kerekes Erzsébet könyvelőnő pedig a hócipőjét csatolta, mindketten távozóban voltak, amikor egyszerre csak felpattant az ajtó és két álarcos férfi lépett be, mindegyik revolvértartó a kezében, amelyet a tisztviselőkre szegeztek. Ezután pillanatok alatt lejáródott az egész rablási eset. A tisztviselőnek, mikor felocsudtak ijedségükből, azonnal fellármázták a garázs egész személyzetét, azonban az álarcos banditáknak nyomuk veszett.

Nem sokkal később megérkeztek a rendőrség emberei, dr. Vogl József rendőrkapitány és Angyal László detektívfelügyelő ve-

zetésével és a helyszínen megkezdték a vizsgálatot.

Mikor ezek az események lejátszódtak, a garázs Kinizsi-utcai kapujában többben álltak a garázs személyzete közül, akiknek kihallgatása ma kezdődött. Legelőször Vacsuga Gusztáv kocsimosót hallgatták ki, akinek vallomása szerint a garázzsal szemben az utca másik oldalán félhét órakor egy piros taxit látott soffitörje nélkül. A taxit hét óra után már nem látta ott. Furinkovics János géplakatos ennél sokkal értékesebb vallomást tett, amely kiinduló pontja lesz a nyomozásnak. Elmondotta, hogy néhány perccel hét óra előtt érkezett meg a Kinizsi-garázsba Erdélyi nevű soffitörje ismerőse hívására, hogy a garázsban alkalmi munkát vállaljon. Erdélyi még nem volt a munkahelyén s így a kapuban várakozott rá. Egyszerre feltűnt neki, hogy szemben, az utca másik oldalán egy piros taxit áll teljesen üresen, amelynek a számtáblája hátul ki volt világítva. Véletlenül megnézte a számat, amely a szokásos 18-as taxirendszámmal kezdődött és a rendszám hatósó háromszáma közül a 4-es számra egész határozottan emlékszik. Közben a garázsba is benézett és isme-

rőse után érdeklődött, amikor kijött, úgy négy-öt perccel később, látta, hogy a taxi nagy robajjal, sok gázzal elindult és a Lónyay-utca a Boráros-tér irányába fordult be.

Illés Árpád és Kocsza Ferenc soffitörők a taxira vonatkozóan megerősítették a géplakatos vallomását, de emlékeztek arra is, hogy félhét óratól kezdve az iroda kapuja előtt két munkáskülső férfi sétált, egyik magasabb, a másik alacsonyabb. A magasabb hosszú kabátot és puha kalapot viselt, az alacsonyabb sapkát. Ez a két gyanús külső ember hét óra után már nem volt látható a garázs környékén. A két soffitör által adott személyleírás azonban nem egyezik a tisztviselőnek által adott személyleírással, mert a tisztviselőnek szerint mind a két támadó kalapban volt.

A rendőrségen Vogl József rendőrkapitány és emberei egész éjszaka dolgoztak az ügy felderítésén. Rádió útján közzé tették az összes rendőrállomásokkal a tettesekről adott személyleírást. Detektívek mentek ki mindazokra a helyekre, ahol piros taxit garázsiróva vannak és összeszedték azokat a taxikat, amelyek rendszámában a 4-es szám előfordul. Mivel a legtöbb kocsit éjszaka fuvaroz, termé-

szetesen reggelig nem tudták kihallgatni mind azokat a taxisoffőröket, akik ilyen rendszámú kocsin teljesítették a szolgálatot. Az első pillanatokban összefüggést kerestek a Gubacsi-uti postarablás és a garázsban történt rablótámadás között, azonban ez a feltevés megdőlt, mert valószínűnek látszik, hogy a Gubacsi-uti sikeres rablótámadás után nem teszik ki magukat a tettesek annak, hogy egy újabb rablótámadásnál tettenérjék őket. Különben is a rablást csakis olyanok követhették el, akik gyanú nélkül voltak a garázsépületben.

A rendőrség egész vasárnap folyamán folytatta a kihallgatásokat, minden remény megvan arra, hogy a tetteseket mielőbb kézre kerítik.

Vasárnap kora délutántól kezdve a késő éjjeli órákig folytatta Vogl József rendőrkapitány a kihallgatásokat a Kinizsi-utcai rablás ügyében. 132 taxisoffőrt hallgattak ki.

Nyomuk veszett a gubacsiuti postarablóknak

A pár nap előtt történt Gubacsi-uti postarablás ügyében őrizetbe vett Farkas testvéreket vasárnap folyamán, miután nem lehetett rájuk bizonyítani, hogy a postarablásban résztvettek volna.

elengedték a főkapitányságról.

Mindketlen alibit igazoltak. A rendőrségre természetesen rengeteg feljelentés érkezett különböző helyekről s a detektívek lelkiismeretesen lejáratták az új nyomokat, de eddig minden eredmény nélkül.

Vasárnap délelőtt Kispesztén jelentkezett egy asszony a rendőrnél és bejelentette, hogy három férfit az egyik dűlőn postaszákokat

mer a nyomozás adata szerint a rablás időpontjában egy olyan pirostaxi állott a Kinizsi-garázs előtt, amelynek rendszámabláján a három utolsó szám között a 4-es szám is szerepel. Egy Deák nevű pirostaxi vállalkozó bejelentette, hogy szörförje közvetlenül a bűncselekmény elkövetése időpontja előtt a garázs előtt állott. Ezt az embert azonnal előállították, de mivel kétségtelen alibit bizonyított, eredménytelen kihallgatás után elbocsátották a rendőrségre. A garázsszal szomszédos házak lakóinak kihallgatását is szükségesnek tartja a rendőrség, mert úgy véli, hogy annak a bizonyos piros taxinak semmi köze sincsen a bűnügyhöz és az csak valakire ott a közelben várhatott. A nyomozást vezető rendőrtisztviselő utasítására Angyal László detektívfelelős vezetővel a mai éjjel folyamán kétszáz detektív újabb razzitát fog tartani, amelytől az ügy eredményes befejezését várják.

célpelt a vállán. Azonnal előállították a három gyanús egyént, de a rendőrségen azután kiderült, hogy a szákokban cement volt. Bejelentették azt is, hogy a Lázár-utca egyik kocsmájában háromtagú férfiférfiárság mulatozott és feltűnően költek. A detektívek még ott találták az egész társaságot, de igazoltatásuk után kiderült róluk, hogy az egyik soroksári-uti gyár munkásai és fizetésüket költötték el szombaton a kocsmban.

A hamis nyomok ellenére a rendőrség minden erre vonatkozó bejelentést alaposan lenyomoz, mert reméli, hogy a tettesek a fővárosban vagy környékén bujkálnak s így sikerül őket rövidesen elfogni.

Miklós Elemér megvált a Magyar Légiforgalmi Tanács elnöki tisztségéről

Az elmúlt héten pattant ki, hogy Miklós Elemér miniszteri tanácsos megvált a Magyar Légiforgalmi Részvénytársaságtól, amelynek vezérigazgatója volt.

Miklós Elemér kilépése annyival is különösebben hatott beavottak előtt, mert ismerték az ő szerepét a vállalat részvénytöbbségeinek megszerzése körül.

Az ügy hátterében sok mindent sejtnek. A

legvalószínűbbnek látszik azonban az a feltevés, hogy a Légiforgalmi tulajdonjogában beállt újabb változás folytán mondott le Miklós a vezérigazgatói tisztségéről.

Miklós Elemér most az Országos Idegenforgalmi Tanács főtitkári tisztségét tölti be.

Miklós megváltásával kapcsolatosan még nyitott kérdés, hogy anyagi tekintetben milyen módon fogja a Légiforgalmi kárpótolni.

Hatezer vasmunkást elbocsátanak, ha a MÁV. beruházási programját tovább is huzzák

Az u. n. államvasuti beruházások elhúzásával kapcsolatban súlyos válság fenyegeti a vas- és gépipart és az abban foglalkozó munkásságot. A kormány annakidején a MÁV. beruházásokat több csoportba osztotta. Az első csoportba tartozó munkákat mintegy felével azelőtt már elvégezték és a második transzba tartozó beruházásokra az eredeti terv szerint november végén került volna a sor. Hiábavaló volt azonban az érdekelte gyárvalóságok minden sürgetése,

a kormány Wekerle Sándor pénzügyminiszter ellenkezése folytán nem adta ki eddig az újabb beruházási munkálatokra vonatkozó megbízásokat,

bár annak megvolna a lehetősége, miután

a nagybankok tettek már olyan ajánlatot, hogy a MÁV-beruházásokat beföldeli költségnél lehetővé tennék.

Ezzel szemben a helyzet az, hogy ha nem hajlják végre az esedékes beruházásokat, akkor a gépgyárak a múlt évvel szemben amugyis 30 százalékkal csökkent munkásszámot ismét redukálni kénytelenek és mintegy 4000 munkást bocsátanak el.

A munkanélküliség pedig már amugyis oly aggasztó mérvet öltött, hogy a gépgyári munkások közvetlen hivatal naponta százak ostromolják. Az általános óhaj éppen ezért az, hogy azokat a produktív beruházásokat, amelyeknek végrehajtására most megvannak az anyagi lehetőségek, haladéktalanul adja ki a kormány.

Ebben a tárgyban egyébként Wekerle Sándor pénzügyminiszternél a napokban döntő tanácskozás lesz. Hír szerint a keresztény párt egyik vezető tagja közlekedéssel kapcsolatban kíván a kormányhoz intézni.

Tizenkét nő jelentkezett eddig a „Kuhár“-féle kémkedési ügyben

A tegnap kipattant Kuhár-féle kémkedési ügyben a hatóságok tovább folytatják a nyomozást. Az eddigi adatok szerint amatőr fényképezőket is keresett, akikről csakugy, mint a címíróktől életleírást kért. Ebből kétségtelenül megállapítható, hogy a jelentkezők milyen társadalmi körökkel érintkeznek, életük eddigi során nem kerültek-e valamilyen vonatkozásba a katonasággal.

Általában a kérdezett adatokból kitűnik, hogy csakis rejtejt katonai titkok érdekelték „Kuhár“-t, aki magát Szinnyey-Merse István dr. jószágigazgatójának adta ki magát és a különböző pályaudvarok, vasuti hidak fényképezést állítólag alapítandó magyarországi vállalat számára kérte.

A fényképezők, amelyekre „Pengő” jelige alatt hirdett nemcsak a budapesti, hanem a nagyobb vidéki lapokban is, rendkívül magas árakat fizetett. Az is jellemző, hogy kizáróan amatőr fényképezőket keresett. Ezek között eddig tizenkét nő közreműködését állapította meg a nyomozó hatóság.

Szinnyey-Merse István dr.-ról megállapították, hogy a megszállás előtt valóban a felvi-

déken volt főispán és nyugdíjazása alkalmával belső titkos tanácsosi rangot nyert. Ez időszakra Szinnyey-Merse István dr. a Közigazgatásügyi Bizottság egyik tanácsának elnöke Budapesten és mondanunk sem kell, hogy semmi köze sincsen a nevében ügörgött akcióhoz.

Ég a berlini Siemens-Művek raktártelepe

Berlinben az esti órákban kigyulladt a Siemens-művek egyik legnagyobb épülete a Herzbergstrassén. A tűzoltók teljesen tehetetlenül állanak a nagy tüzzel szemben, mert folyton ismétlődő robbanások következtében az épületeket nem lehet megközelíteni. Az egész város fölött tűzpiros az ég a hatalmas lángnyelvektől. Berlin talpon van és a tűzhez siet, Ezidőszakra már mintegy 50.000 ember állja körül a tüzet. A rendőrség ezt a városrészt lezárta. A mentők nagy őrségekkel vonultak ki az égő raktárakhoz.

Befejeződött a népjóléti minisztériumban folytatott vizsgálat

A népjóléti minisztériumban történt szabálytalanságok ügyében elrendelt vizsgálat szombaton befejeződött és

a vizsgálatról készült jelentés keddre már elkészült.

A valamennyi vádra kiterjedt vizsgálat megállapította, hogy olyan visszaélések, amelyek az első napokban feltételeztek, távolról sem történtek, azonban szabálytalanságok előfordultak. Ezek a szabálytalanságok ab-

ban álltak, hogy költségvetésileg megállapított tétteleket és egyes megtakarításokat más célokra használták fel, mint amilyenre elő volt írva. Így tehát az ügykezelésben történtek szabálytalanságok, amelyekért a vizsgálat szerint elsősorban Hankó Elemér az elnöki osztály volt vezetője felelős.

A vizsgálat eredményéről a kormány a parlament utján már a legközelebbi ülésük egyikén informálni fogja a nyilvánosságot.

„Nem vagyok állandó ara“...

— mondja Titkos Ilona, aki cáfolja házassághírét, válaszol egy képviselőnek és egy „bizonyos társaságnak“, amely intrikál ellene

„Tegnapelőtt volt Titkos Ilona esküvője Esterházy Tamással“ szaladt végig a városban a hír. Erről meg kellett kérdezni magát Titkos Ilonát. Nagyon meglepődött és őszintén mondja ezeket Titkos:

— Hátborzongató, hogy miket találnak ki! Nem igaz! Nem volt esküvő és ha akarják tudni, nem is lesz esküvő! Ezt most már meg kell mondanom, mert nem türhetem, hogy folyton hántsanak. Nem értem, miért vagyok olyan fontos. Például annak a képviselőnek, aki a parlament elé vitte az én magánügyemet. Mi köze a politikának ahhoz, hogy én karácsonyra ajándékot kapok valakitől. (Az az ur, akitől az ajándékot kaptam, több mint százezer pengőt adott a munkanélkülieknek ugyanakkor...)

Nem dicsekedtem sohasem és nem törődtem mással sohasem, de békeidőkben palotákat kaptak a nők. Annnyit, amennyit színeszettel és munkával soha életükben nem ke-

reshettek volna meg. Én csak kaphatok ajándékot, amikor 130 nap alatt 198-szor játszottam. Azt igazán megengedhetik nekem is, hogy nyugodtan dolgozhassak.

— Azt hiszem, hogy végeredményben mulatni fogok ezen a dolgon. Tessék tudomásul venni, hogy kinevetnek minden menaszszonyt! Itt vannak Pesten „állandó árak“, akik köze nem kívánok tartozni. Én nem leszek ilyen állandó ara. Azért sem fogok férjhez menni sohasem! Megjegyzem, tudom, hogy ezek a hírek egy bizonyos társaságból erednek. Csak kellemetlenné akarják tenni az életet. És biztosan azt szeretnék, ha egy hozzám közelálló valakit olyan helyzetbe hoznának, amely annak is kellemetlen.

— Valakire szeretnék kisütni, hogy bolond. Én erre azt mondom: Igazuk van! Ha valaki elvesz egy színésznőt, az örül!

Szólt és jóízűen nagyot nevetett.

Az újpesti építkezések...

Vádak és gyanúsítások az újpesti közigazgatás egyes tagjai ellen

Két megdöbbentő eset történt egymásután Újpest közigazgatásában. Az egyik az volt, hogy Becsey Szvetozár Endre végrehajtó visszaélések gyanúja miatt öngyilkos lett; a másik pedig, hogy Nussbaum Ernő vágóhídi tisztviselő önmagát jelentette föl sikkasztásért.

Nussbaum egyébként a kiderült sikkasztás ellenére szabadon jár, mert Semsey Aladár Újpest polgármestere megindította ellene a fegyelmi eljárást, jelentést tett az alispánnak, de a bűnvádi feljelentést elmulasztotta mindaddig megtenni. Ez annál is érdekesebb, mert Nussbaum városzerte fényeskedik, hogy sok embernek baja lesz, ha ő kinyitja a száját.

Erre indult meg Madarász Adorján főjegyző vezetésével a vizsgálat. Először is kivizsgálásra kerülnek azok

a középítkezések,

amelyek kapcsán rengeteg költségvetési kereteket meghaladó és így különkiadásal járó pótmunka került végrehajtásra.

A sok különmunkának és általában a gazdálkodás rossz-aságának tulajdoniják egyesek, hogy a város évi kiadásainak összege 1925-ben 2.002.436 pengő volt, 1931-re pedig ez az összeg 4.206.663 pengőre emelkedett.

A járványkórház dolga is sok szóbeszéd tárgya. Ez az intézmény Újpesten most készült el, de

a város az építőcégtől a kész objektumot még nem vette át.

Nem vette át részben azért, mert a műszaki ügyosztály most a vizsgálat alatt nem mer az átvételre vállalkozni, de ok az is, hogy a városnak nincsen pénze.

A vizsgálat másik része

a kövezésekre

terjed ki. A főjelentések itt azzal a váddal állnak elő, hogy a város műszaki tisztviselői az elvégzett munkák átvételénél a ténylegesnél nagyobbok jeleztek egyes utcaikat, ami a vállalkozók részére jelentős összegeket juttatott.

A vizsgálat harmadik része

az OFB-tek ügyében

történik. Van azután a vizsgálatnak még egy kisebb jelentőségű része, mely

a piaci helypénzek ügyét

vizsgálja. A piaci árusoktól most újra kéri a négy-öt év előtti helypénzeket, mert az akkori helypénzszedő városi közeg a nála bejött összegek egy részét elikkasztotta. Azok az árusok, akik az öt év előtti nyugtákat nem őrizték meg, most kénytelenek a helypénzeket megegyeszer megfizetni.

Madarász Adorján vizsgálóbiztos eddig számos kihallgatást eszközölt. Kihallgatja többek között lanuként Goll Jenő városi főmérnököt, ki a kiszivárgott hírek szerint, csodálatos módon

terhelően vallott volna hivatali főnöke, Hofler Mihály műszaki tanácsos ellen.

Városzerte az a hiedelem, hogy Csaba Aurél építész és Goll Jenő főmérnökkel együtt Nagy György nyugdíjas város főjegyző a kezdeménye-

zői a vizsgálat megindításának. Rájuk kívül Weisz Emil volt városi tisztviselő nyíltan hangoztatja, hogy ő is hozzájárult adataival a vizsgálat megindításához.

Az újpesti Egységes párt elnöke dr. Simony Ernő városi képviselő a vizsgálat ügyében a következőket mondotta:

— A mi pártunk állandóan bírálta és bírálja a város igazgatását. Állítottuk, hogy

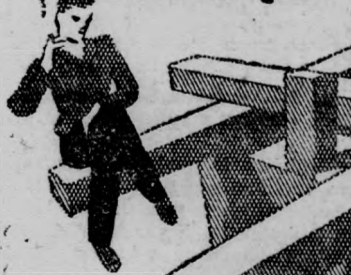
Újpest város politikája koncepciószerű, de az igazgatás tisztességét sohasem vontuk kétségbe.

A vizsgálat lefolyását nyugodtan várjuk, annál is inkább, mert a tappangó gyanúsítások ezt szükségessé tették. Álláspontjuk az, hogy ha van bűnös, bűnhődjön, de térjen vissza városunk falai közé a béke.

— Ami már most a vizsgálat technikai lefolyását illeti, a kívánságunk az, hogy ez rapidan történjen meg. Városunk adminisztrációja teljesen megállt, az ilyen vizsgálat pedig kiválóan alkalmas arra, hogy azt a kevés hitet, ami a közigazgatást illetőleg az emberekben még élt, teljesen lerombolja.

Egyébként Madarász Adorján vizsgálóbiztos hétfőn reggel ismét kiszáll Újpestre és ott a kihallgatásait folytatja.

nem veszélyes

adományozás.
ha
NIKOTEX
SZIV.

Nyolcnapos ultimátumot kapott a Társadalombiztosító az orvosi sérelmek elintézésére

Csilléry András a mozgalom élén — Az orvosi kar reformprogramja — A Magyar Hétfő akciójának nagy sikere

A Társadalombiztosító orvosi karában nagy föltűnést keltett a Magyar Hétfő multheti cikke, amelyben beszámoltunk arról, hogy az OTI szerződéses orvosi kara sztrájkra készen áll, amennyiben jogos kívánásait nem elégítik ki. A cikk nyomán a vezetőség részéről bizalmas nyomatás indult, amely azonban eredménytelenül zárult le.

Az orvosi kar pedig a Magyar Hétfő cikke után hozzájárult a szervezkedéshez és ma már úgy áll az ügynek ez a része, hogy egységes tábortba tömörülnek a Társadalombiztosító orvosai.

A helyzet nemcsak hogy nem javult, hanem még jobban elmérgesedett. Az orvosoknak ugyanis tudomására jutott az OTI javaslata, amelyet a népjóléti miniszterhez intézett. Ez nagyjából fedi a Magyar Munkaadók Központja és a Gyógyiparosok Országos Szövetségének együttes előterjesztését. Megemlítik, hogy mintegy tíz-tizenöt százalékra tehető a be nem fizetett járulékok összege, ami 5-8 millió pengőt tenne ki. Arról azonban hallgat az előterjesztés, hogy

ezeket a járulékokat a munkások béréből levonják és mégis elfelejtik befizetni. Arról sem szólnak, hogy időnként elengedik ezeket a tartozásokat, vagy azoknak nagyobb részét.

Arról is megfeledeznek az előterjesztés, hogy amíg a külföldi hasonló intézményeknél általában 6,5 százalék az adminisztráció költsége, addig az OTI-nál ez 24 százalékot tesz ki.

Meg kell mindenestre jegyezni, hogy Rhodé János alelnök haláláig az adminisztráció költsége nem haladta túl a nyolc százalékot!

A GyOSZ szerint azonban a deficitet kizáróan a gyógyítási költségek terén végrehozható értékesítőketől lehet kiküszöbölni. Szóval a már amúgy is csökkentett gyógyellátási költséget és az orvosok díját szeretnék még jobban leszállítani.

A világ összes ilyenfajta biztosítási intézeteiben husz százalékon fölül áll az orvosi költség. A kivettt járulékokból Németországban 20,4, Svédországban 40, Franciaországban 30 százalékot fordítanak orvosi célokra.

Míg az OTI csak 11,5 százalékot juttat erre, a többit elnyeli az adminisztráció.

A GyOSZ előterjesztése szerint 10 százalékra kellene csökkenteni az orvosi kiadásokat, amelyek már eddig is mélyen alatta vannak az európai állagnak. Az összeg számszerűen 1.720.000 pengőt tenne ki. Az ugynevezett orvosi tömeg 7,5 millió pengő. Ebből a szerződéses orvosokra jut mintegy 6 millió. Ezt az összeget akarják most még újabb gyógyszereszkellési rendelettel és az orvosi fizetések redukcója útján lejjebb nyomni.

Már az eddigi állapot sem tartható, amint az a Magyar Hétfő multheti cikkéből kiténik, hát még ha továbbra is olesóbbítani akarják a gyógyítást. Ezidőszerint a törvény értelmében orvosi segélyben, gyógyszerellátásban és kezelésben részesülnek a biztosított hozzátartozói: felesége, gyermekei, unokái, szülei, nagyszülei és a vele egy háztartásban élő testvérei, sőt, vadházastársa is. A nagy adminisztráció mellett azonban a megfelelő ellenőrzésről elfelejtettek intézkedni! Azonkívül a táppénzt külföldön maximálisan 24 hétre adják meg. Magyarországon 52 hetig igényjogosult erre a beteg.

Altalánosságban ezt burkolt munkanélküli segélynek tekintik.

Az orvosok követeléseinek első pontja erre vonatkozik. A második az, hogy a munkaadókat a fizetések teljesítésére szorítsák. Azt követelik az orvosok, hogy hozzák jukntimba a gyógyítás kérdését azzal, hogy a munkaadó befizette-e a munkadíjat? A gyógyszerellátás is legyen arányban a befizetéssel. A harmadik pontban azt követelik az orvosok, hogy a rendkívül mértékű adminisztrációt építsék le. A negyedik követelésük az, hogy az igényjogosultságot és a szolgáltatandó gyógyellátást csökkentse le külföldi mintára.

Az orvosi tömeget viszont — szerintük — csak fölemelni lehet, nem csökkenteni és az orvosok fizetését külföldi nővára emelni. Ma az a helyzet, hogy

kezelőorvos egy soktagu család után 2,40-3 pengőt kap egy egész évre.

Ha csak kétszer hívják egy éjszaka, ami igen gyakran fordul elő, akkor már kapupénzben egymagában nyolevan fillért adott ki, vagyis egyévi fizetésének egyharmadát.

Végeredményében egy ezer tagból álló körzettel bíró orvos körülbelül 3-4000 pengőt kap egy esztendőre. Ezért köteles a tagnak általában 4 személynben velt hozzátartozóit, vagyis négyezer embert egész éven át kezelni.

Influenzajárvány idején általában 50-60-szor hívják az orvost naponta a házhaz. Ilyen esetekben a járvány elmúltával 40-50 pengő járványsegélyt fizet ugyan az OTI, ezzel szemben százakra megy az orvos tényleges kiadása.

Az orvosok, akiket a népjóléti miniszter arra kéri, hogy hozzana' áldozatot, azt felelték, hogy

ők már nagyobb áldozatot hozni nem tudnak.

Január 16-án azonban mégsem léptek sztrájkba, mert ezt nem tartották összeegyeztethetőnek az orvosi esküvel, másrészt semmi körülmények között sem fogják betegjeiket otthagyni.

Ellenintézkedésük egyelőre arra szorítkozik, hogy kizáróan a betegkezeléssel fognak tö-rődni és minden adminisztratív tevékenységet beszüntetnek.

A sztrájk veszélyével már számoltak illetékes helyen és számtalan állat merült fel, hogy milyen eszközöz folyamadójának arra az esetre, ha az orvosok mégis beszüntetnék a munkát.

Az egyik ilyen terv volt, hogy a beteg abban az esetben, ha az OTI nem biztosíthatná a gyógykezelését, a táppénz 30 százalékát kapná orvos igénybevétele és 15 százalékát gyógyszereszállásra. Vagyis összesen 45 százalékot. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy naponta összesen 24 fillért kapna. A IV. osztályban 8i, a VI. osztályban

132 és végül a legmagasabb osztályban 180 fillér napi átalányt kapna.

Az OTI orvosainak és adminisztrációjának ügye egyébként ezen a héten újabb fordulathoz ért. Csilléry András dr., az Orvosszövetség elnöke ugyanis a keresztény párt bizalmas értekezletén kijelentette, hogy

nem hajlandó presztízsével, nevével továbbra is fedezni az ott uralkodó állapotokat és nyolcnapos határidőt állított fel a sérelmes ügyek elintézésére.

Ez annyival is inkább érdekes, mert Csilléry Andrást emlegetik új népjóléti államtitkárként és így valóban gyökeres rendesítés várható egész rövid időn belül az OTI portáján.

Még e héten kinevezik az új népjóléti államtitkárt

Csilléry vagy Czettler? — A keresztény párt nem megy ellenzékkbe — Haller István érdekes nyilatkozata

A Keresztényszocialista Gazdasági Párt politikai állásfoglalásáról a legellentétebb hírek vannak forgalomban. Egyszer tudni vélik, hogy a párt ellenzékkbe megy, mások viszont ennek ellenkezőjét hangoztatják. A valóság az, hogy egy-két párttag kivételével — akik azonban alávétik magukat a többségi határozatnak, — a párt tudatában van az ellenzékkbe vonulás következményével.

A helyzet a kormány számára azáltal teljesen tisztázódott, hogy Ernzt Sándor megmaradt a kabinetben, sőt teljesen elhatározott szándéka.

hogy politikai államtitkárt vesz maga mellé. Tárgyalásokat folytatott Csilléry Andrással, aki bizonyos feltételek teljesítése esetén vállalná is a megbízást, de legújabbban olyan híreket is hallunk, hogy esetleg Czettler Jenő lesz Ernzt segítő-társas.

Ami bizonyos, hogy a népjóléti államtitkár kinevezése rövid napok kérdése.

A Keresztény párt felfogásáról egyébként Haller Istvántól a következő nyilatkozatot kaptuk:

— A pártól elterjesztett azok a hírek, hogy akéit akar indítani a kormányzattal szemben, nem jelt meg a valóságnak.

— Amit a pártban annak elégedetlenebb tagjai akarnak, az sem több, mint a kormányzat

arra szorítani, hogy szociális és gazdasági téren minél energikusabb munkát végezzen. A párt szétszakadása sohasem fog bekövetkezni, mert nincs a pártnak olyan csoportja, amely nem abból indulna ki, hogy a párt egységét meg kell ővni mindenféle eventualitás ellen. Sem Zichy, sem Wolff, sem mások nem gondolnak önálló akcióra, csak arra, hogy a maguk felfogását a párttal és a pártot keresztül a kormányval elfogadjassák. Nem kormányváltást kérnek, hanem a kormány munkaprogramjának olyan irányba való terelését, amely, felfogásuk szerint, a nyomat leközésére és a gazdasági helyzet feljavítására alkalmas.

— Ernzt Sándor távozási szándékáról szóló híreknek a miniszter betegségében rejlik az alapjuk. Amennyiben erőbeli állapota nem engedné meg a súlyos miniszteriális kötelességek teljesítését, akkor visszavonul. Ennek azonban nincs politikai háttere és ez legkevésbé sem szembe-helyezkedés Ernzt részéről Bethlen politikájával. A miniszterelnök viszont nagyon jól tudja, hogy Ernzt közreműködésének nagy hasznát veszi, tehát meg akarja várni, míg betegségéből felgyógyul, amikor nyilvánvalóan lemondásra sem lesz oka.

— Az államtitkár-kérdés hihetőleg egy-két napon belül megoldást nyer, úgyhogy a párt valamelyik tagját fogja a kormányzó kinevezni.

— A miniszterelnöknek egyes párttagokkal való tanácskozása gazdasági kérdésekre vonatkozó és nem politikára. Politikára legfőképpen a városi politikával kapcsolatban szóbahozható személyi kérdésekre illetőleg.

A halálraitélt Pintér százados ügyében perujítást kérnek

Egy új tanu szerint jogos önvédelemben használta volna fegyverét

A honvédfőtörvényszék által halálraitélt Pintér András százados ügyében szenzációs fordulat állott be. Ugyanis az első kihallgatás, valamint az elsőfoku tárgyalás alkalmával a vádolt azt hangoztatta, hogy jogos önvédelemben használta fegyverét, mert volt felesége és Kiss Miklós őrnagy támadólag léptek fel vele szemben. A dráma közvetlen szemtanuja, Radulescu Helén, a főtárgyaláson nem erősítette meg volt férje jogos önvédelemre vonatkozó állítását, sőt határozottan terhelő vallomást tett.

A jogos önvédelemre vonatkozólag most világosság derült. A pesterzsébeti rendőrség megjelent Konkoly Gábor pesterzsébeti tisztviselő és előadta, hogy Pintér András százados bűnyüvére vonatkozó fontos vallomást szeretne tenni. Az önként jelentkezett

tanu előadta, hogy május 14-én közvetlenül a dráma lefolyásának idején haladt el a Kende Kanuth-utca 48. szám alatt levő villa előtt. Miután hangos kiáltásokat hallott, figyelni kezdett. Pintér százados és Kiss őrnagy valamint Radulescu Helén vitakozott a villa udvarán. Majd mindhárman bementek az üvegezett verandára.

Konkoly Gábor vallomásában határozottan állítja, hogy látta, amikor a verandán Kiss Miklós őrnagy arculította Pintér András százados és ugyanakkor Radulescu Helén is a férje felé sujtott öklével.

Ebben a pillanatban rántotta elő revolverét a százados s háromszor az őrnagy felé lőtt és amikor az elvágódott a padlón, néhány pilla-

A 14napos Fenyves Vásár
utolsó 4 napján
bétfön, kedden, szerdán és csütörtökön csak a Calvin-téri Arabházban
Farsangi okkasió!
Crepe Georgette val. bernyeélyemből (nem műselyem) 7,80, 5,90
Crepe Satin szavatoltan tiszta selyem kiváló nehéz minőség 6,90
Crepe Mongol és Crepe Marokain 4,90
Crepe de Chine sok szárnyalásban, tiszta- és kemény-selyemből 3,90
Mintákat díjtalanul küldünk.

natig megdöbbenve állott, majd maga ellen fordította fegyverét. A tanu szerint ezt a jelenetet Baksi Gábor rendőrfőtörzsőrmester is látta.

Az új tanu vallomása döntő fontosságu a halálaitélt Pintér András százados ügyében. A katonai perrendtartás értelmében ugyanis a legfelsőbb honvédfőtörvényszék nem foglalkozhatott az új tanu által elmondott nagyfontosságu körülménnyel, mert tárgyalásán tanukihallgatásnak helye nincs. Értesülésünk szerint a legfelsőbb döntés után Pintér András százados

perujítást kér és az újrafelvétel anyagát fogja képezni Konkoly Gábor vallomása.

HA AUTO
LEGYEN **MERCEDES-BENZ**

A Zeiss-Icon és a Telefongyár

A magyar ipar pártolásának jelszava ugylátszik még mindig nem ment át a közudatba és gyakran mutatkoznak olyan visszásságok, amelyek azt igazolják, hogy éppen azok a körök, amelyeknek hivatása lenne öröködni a magyar ipar és a magyar adózókönység érdekei felett, megfejtkeznek arról a kötelességükrol.

Nem akarjuk elhinni, hogy már teljesen befejezett tény az az eset, amit szövéteszünk, inkább azt hisszük, hogy tulbuzgóság és tulzott aggodalom a hazai gyártmányokkal szemben vitték egyik feltétlenül leghazafiasabb testületünket arra, hogy idegen gyártmányt rendeljen meg.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesületéhez érkezett a napokban egy beadvány az Országos Tisztli Kaszinó, illetve annak hangos mozija ügyében.

Ez a beadvány elmondja, hogy ez a tiszteletreméltó kaszinó, bár írásbeli ajánlatot tett neki egyik legnagyobb hazai vállalatunk, a Telefongyár is, mégis egy külföldi vállalkozásnál, a Zeiss Iconnal rendelte meg hangos leadóberendezését. Körülbelül 20.000 pengős vásárlásról van szó és így nem lehet közömbös, hogy az Országos Tisztli Kaszinó tényleg a Zeiss-gyár készülékét szerelteti-e fel a hazai és ez esetben a külföldinél tökéletesebb készülékkel szemben.

A háttérben itt burkolt harc folyik, amelynek előzménye az, hogy Körös László mérnök a Telefongyár alkalmazásában és laboratóriumában feltalált egy stabilizátor csövet, amelynek rendelkezése az, hogy az áramdifferenciákat kiküszöbölje. A Telefongyár az egész világon szabadalmaztatta ezt a magyar találmányt és megállapodást létesített a németországi Lorenz-Werkevel Berlinben, amely szerint ott is csak a Telefongyárra való hivatkozással gyártják ezt a stabilizátor csövet és Körös László, a kiténő magyar mérnök Berlinben vezető szerephez jutott.

A megállapodás értelmében az egész világon fölosztották a piacot a Telefongyár és a Lorenz cég és így Magyarországon a Zeiss-gyárnak nincs jogosultsága arra, hogy ezt a kiténő szabadalmat felhasználja.

Ez a külföldi vállalkozás úgy segítette magát, hogy a különböző erősítőket szerezte be a külföldi cégektől és így berendezése nem egyöntetű.

A Tisztli Kaszinó berendezésénél például egy Körting-erősítőt alkalmaztak, amit az osztrák cég osztrák munkásokkal és memőkkel szerelt fel. Ugyanekkor Magyarországon — panaszolja a beadvány — igen sok helyen, az Imperial és Simplon-mozgóklubban, a Mozgóképvizsgálóbizottság bemutató termében, Kecskeméten, Karcagon, Miskoleon és Szombathelyen jó eredménnyel használják a Telefongyár gyártmányait és így semmi ok nem volt arra, hogy a Tisztli Kaszinó ilyen rossz példával járjon elől és magyar cég ajánlatával szemben külföldit fogadjon el.

Ugy gondoljuk, hogy ez a beadvány kissé tulzot érzékenységgel készült, mert

kizártnak tartjuk, hogy a magyar Tisztli Kaszinó már véglegesen döntött volna a Zeiss-gyár javára.

A végeleges döntésnél, amelybe a honvédelmi miniszter megbízottja is bele fog szólni, nyilván a magyar ipar szempontjai érvényesülnek majd. Elmondottuk ezt az esetet, mert iskolapédája annak, hogy a magyar iparnak, még ha még oly jó gyártmányai vannak is, milyen nehézségekkel kell megküzdnie saját hazája területén is...

New-York, London, Párizs után

MIDGET GOLF

vasárnap reggel 9-től

BRISTOLBAN

Betárpéjegy: 1.— pengő Délelött 11 órától 5 óráig 50 fillér

Játék és sport. Erősít és soványít. Táné, tea. 5 perc alatt megtanulhatja

Az új Baumgarten-díjasok:

Révész Béla, Illyés Gyula, Salgó Ernő és Bartutz Lajos

Vasárnap, Baumgarten Ferenc halálának évfordulóján hirdette ki a kuratórium a Baumgarten-alap Sas-utcai székházában az ezidei évdíjasok névsorát. A döntés kihirdetését irodalmi körökben nagy érdeklődés előzte meg, miután az évdíjak odaítélését ismét hosszas viták és kulisszámögötti harcok előzték meg.

Az eredmény kihirdetésénél jelen voltak Babits Mihály és dr. Basch Lóránt kurátorok, a tanácsadó testület tagjai közül Heltai Jenő, Schöppf Aladár és Réthy István, valamint az összes évdíjasok a beteg Juhász Gyula kivételével. A kuratórium határozata szerint

a Baumgarten-díjat az idén a régi évdíjasok közül Elek Arthur, Juhász Gyula, Tersánszky Józsi Jenő és Erdélyi József kapták, míg Révész Béla, Salgó Ernő, Illyés Gyula és dr. Bartutz Lajos az idén először részesedtek a Baumgarten-díjban.

Elek Arthur, Juhász Gyula és Tersánszky Józsi Jenő harmadszor kapták meg az évdíjat, Erdélyi József pedig tavaly kimaradt a Baumgarten-díjasok közül és így másodikban részesül az évdíjban, míg a további négy kitüntetett az idén először szerepel a Baumgarten-díjasok között.

A kitüntetettek legnagyobb részét nem kell közelebbről bemutatni a közönségnek. Elek Arthur mint esztétikus és novellista igen előkelő helyet foglal el, Juhász Gyula a modern magyar költészet legkiválóbb reprezentánsai közé tartozik és Tersánszky Józsi Jenő regényeit és minden írását komoly irodalmi valeur fémjelzi.

Az új évdíjasok közül Révész Béla írásai mindenkor a szociális világszemlélet tükröződött és bár különösen pályájának elején kifejezetten szocialista írónak indult, irodalmi szempontjaiból sohasem áldozott fel semmit világnézeté kedvéért. Erdélyi József és Illyés Gyula fiatal magyar költőgeneráció élén állnak abszolút mai lírájukkal, Salgó Ernő dr. különösen mint kritikus és műfordító szerzett nagy érdemeket, míg Bartutz Lajos dr. a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának őre, európai hírű antropológus, akinek kitüntetésével az alapítónak az az intenciója érvényesül, hogy az évdíjban író-

kon kívül irodalmi munkássággal foglalkozó tudós is részesüljön. Ugy mint eddig, az idén is

mind a nyolc Baumgarten-díjas 4-4000 pengő évdíjat kap.

Lehetséges azonban, hogy a jövő évben redukálják a kitüntetettek számát, hogy az évdíj összegét magasabbra emelhessek. Valamennyi kitüntetett úgy irodalmi munkásságával, mint egyéni körülményeivel fogva teljesen részesült a Baumgarten-díjra, azonban

több olyan író maradt ismét ki a névsorból, akiket már évek óta emlegetnek a Baumgarten-díjas jelöltek között és akik mindenképpen méltók volnának az évdíjra.

A Baumgarten-alapítvány múlt évi jövedelme 80.000 pengő volt, amiből 32.000 pengőt fordítanak az évdíjakra, míg 18.000 pengőt az írók segélyezésére adtak. A segélyezés állandóan nagyobb méreteket ölt és ezenkívül az alapítvány kezelői megbízásokat is adnak bizonyos irodalmi munkák elkészítésére. Így legközelebb a Baumgarten-alap támogatásával jelenik meg a magyar költők antológiája Horváth Henrik fordításában.

A kuratórium döntésének kihirdetése után a kuratórium és a tanácsadó testület tagjai az évdíjasokkal együtt kivonultak a temetőbe és koszorút helyeztek Baumgarten Ferenc sírjára.

S ugyanakkor velünk együtt talán nem egy akadt a Baumgarten-díjasok között, aki kegyelettel gondolt a magyar irodalomnak egy nagy halottjára: dr. Mikes Lajosra, akinek évekig annyira kemény harca volt a Baumgarten-díj körül.

Amíg Mikes dr. élt és ott ült a kuratóriumban, sohasem tudott olyan döntést kiverekedni, amelyik megnyerte volna tetszését. Mi, akik ismertük e nagyszerű ember őszinte véleményét, elmondhatjuk, hogy az ideiglenes történet talán először félig-meddig Mikes Lajos szellemében.

Hisszük azért, mert a kuratórium új tagjai döntésük meghozatalakor gondoltak a nagy halottra: Mikes Lajosra.

(I. j.)

MI VOLT A VASÁRNAPI LAPOKBAN?

A krasznajarszky volt hadifoglyok egy hangverseny jövedelméből akarják hazahozatni Gyóni Géza halmait. Felekyc csodálkozik azon, hogy senki nem meri megírni Kossuth Lajos életrajzát kritikai alapon, mert egyik ismerősének véleménye szerint nem lehet megírni Kossuth pályafutását. Kossuth ugyanis a diktatura eszközével dolgozott 1849-ben és féltreismerte az európai helyzetet. Rosszhiszemű volt a vádemelésé Görgey ellen, meg aztán magánéletének zökkenései voltak az emigráció alatt. Felekyc nem fogadja el ismerős véleményét, megérti Kossuthot, mert a politikustól nem lehet kívánni, hogy tökéletes és védtelen ember legyen.

Copyright-es cikkekből közlik velünk, hogy az asszonyok kezdenek végre megint nőnek lenni. Az a teremburáját neki, hát az utóbbi időben nem csokolódtak delnőink? Kézből megkontrázzuk a közlemény íróját, mert nem hosszú szoknya teszi a nőt.

MAGYARSÁG

Milotay bosszankodik azon, hogy a vidéki városokban világvárosi palotákat építenek, noha az Alföldre szerény kuriai épületek illelenek. Hasonló borongós hangot találunk a hirrovatban is, amelyben letörtén tudatják, hogy mostanában a suszterinasok is pesszimisták: eltűnt a régi vicces kedvük. Rettentően csodálkoznak a cipőkészítő tanoncok lelkiállapotán, mert a magyar nyelvet és kultúrát féltékenyen óvó Magyarországon ezt a csiklandozó versszakot találjuk:

„En böchereknek bussa, Forradalmak fő-fő teoretikussa Ki rövidjét huzza...”

Másik sor:

„Betropecolt menten...”

Nézzék kedveseim, miért konkurálnak Az Ojság című vicclappal. Világvárosi palota nem kell, ellenben szorgon költemény igen? Hogy stilszerűek legyünk, adunk egy écát. Az első oldalon közölnek egy másik verset «Bünbánati zsoltár» címen. Lieber Milotay, szervezzen egy kórust és énekeljék! Már a suszterinasok kedvéért is. Ha lapjuk vasárnapra a betropecolással és az inasok kedélyével rukkolt ki.

PESTI HIRLAP

Ezutal csak jót a göllátpeldányszámú lapról. Porzsolt megállapítja, hogy kiknek nem szabad ma Magyarországon házasságot kötni. Ime a lista: a banktisztviselők jórésztének, sok helyen a tanítónőknek, a trafiknőeknek, a flinácoknak és a esendőröknek. Miután a lap gazdag apróhirdetéseken, itt is próbáltunk olvasmányhoz jutni, ami részben sikerült is. Például: «Farkaskutya helyszüke miatt ingyen elvihető...»

NÉPSZAVA

A kávéházi asztalnál egy dusgazdag ház- és autótulajdonos olvasta a Népszavát s ezeket közölte márványasztalához küldött tudósítónkkal a vasárnapi számról:

— Botrány ez, kérem!
— Na?
— Nekem magas a vérnyomásom és ez a Conti-utcai orgánom nem engedi, hogy meggyógyuljak. Nem elég az, hogy én havi 4000 pengőből nem bírok megélni, még ezek folyton ijesztgetik az embert.

— Békében vicceltek. Emlékszem, egyszer ilyen hír jelent meg:

„Kovács János napszámot királysértésért hathónapi börtönrre ítélték. Most fogja ez csak igazán tisztelni a királyt...”

— Jó, mi? De most egy Nyigri nevű újságíró azt mondja, hogy a Zita-nyomortelepen egy templomot és egy bazilikát építettek, ellenben az emberek rettenetes faodukban éheznek és dideregnek. Kéthly Anna dühösködik vezércikkben, hogy miért akasztják fel az arzénnel gyilkoló nőket? Akárhog olvasom, csupa nyomor. En belátom, hogy a 4000 pengő nem felemészti havonta az adó, az autótartás, meg hol a villámot kell tatarozni és Nizzába is le kell utaznom, ha jön a fagyhullám. Szóval gond és gond. De miért azért ijesztgetni az embert? Irjanak a lapok olyan cikkeket, hogy rövidesen jöra fordul minden. Még keresnek is rajta. A kereskedő elhiszi és több hirdetést fog feladni. De ha begyullaszták, leépíti a hirdetéseket! Hát nem igaz?

BUDAPESTI HIRLAP

Maday képviselő ur követeli, hogy ne gördítsenek akadályokat a névmagyarosítás ellen. A lap riportere kimutatja, hogy a múlt évben a záloghazák 113 millió pengő kölcsönt folyósítottak. Te jó Isten, még 113 millió pengővel sem lehet segíteni? Tekintettel arra, hogy 13 és fél százalék a kamat és a kezelési díj, a postakarékpenztár a

nyomoron kerek 15 millió pengőt keresett volna abban az esetben, ha egy évig benn hagyták volna prolongálásra az elzlogosított tőrgyűkát.

Valakinek az a gondja, hogy a Jónathán-almának mi a magyar neve? Miután ez a kérdés bizonyára érdekl az egész közvéleményt, sietve leközzöljük a B. H. választát: ennek a gyümölcsnek minden nyelven ez a neve. Lám, az emberiség a Népszövetség nélkül is tud szolidáris lenni...

NEMZETI ÚJSÁG

Wolff Károly vezércikkzik: «Mi nem kéreünk a nyugati maszlagokból». Felszólítja a keresztény polgárokat az alkotó munkára. Nezzé, méltóságos uram, hát ön lemond arról, hogy egy izraelita városi adót fizessen? Még szerencse, hogy a diákróvatban bejelentik, hogy 20 millió éves fatörzset találtak Kanadában. És ha tévedtek néhány hónapot?

PESTI LAP

Klebsberg Kunó gróf óva int attól, hogy túlzásba vigyük a takarékoságot. Neki elhiszük, hogy őszinte. Lásd a tihanyi halbiológiai állomást. Csak sürgős kimutatást szeretnénk, hogy mennyi hasznuk volt eddig a felséges müintézetből? Sztrájkol a pénz címen megállapítják, hogy a löke müingyikosságot követelt el, orvost kell hivatalni és fel kell ébreszteni. Benne vagyunk. Einstein leánya kijelenti, hogy nem érti az édesapját, amikor a relativitás elméletét magyarázza. Hallatlan: a tudomány megvárja a családi életet. Az Óvadékbank törvényeszi árgyalásánál súlyos visszaélésekről számolt be a könyvszakértői vélemény. V. György angol király kijelentette: „Isen verje meg a német császárt!” Mit fog szólni ehhez a sima modoru diplomáciai kar? Nyolc új magyar költőt fedez fel a Napló, Köztük Lovass Gábort, aki így kezdi énekét:

„En lennék maszatos, kövér kis ibolya”
Maszatos, kövér? Egy ibolya? Istenem, izlés dolga.

Bródy Lili szent vasárnaponként tízezer szelenc Budapestben. Közben perccel esznek! Hol vagyunk mi bohem pestiek? Már a sztrákozásunk is abból áll, hogy csuszunk... Szerencsére a 49-ik oldalán az ingyemester szórol-szóra kijelenti, hogy nincs kifogása az ellen, hogy a rakottkőpostára ropogásra sült karmonadtit tegyünk. Hirt Inyemestler, mibul?

UJSÁG

Brávó! Csak tíz masszirozó apróhirdetés. Az is elrejtve kivételesen a „kozmetika” rovatban. A Csengeri-utca 24. számú házban levő masszirozó hölgy azonban már nem hirdet. Kárpótlásul a következő apróhirdetés jelent meg nem is olyan régen kedvenc lapunkban:

„Káposztás kis kertembe egy vén kecske mekegni bejrdhatna. «Szere-nád.» Főkiadóba.»

Telefonértesítést kérünk mi, — a lap példányonkénti vásárlói — hogy mikor jelentkezhünk a szerenád ügyében a főkiadóban, mert palik vagyunk egy kis mekegésre. Ide azt a vén kecskét. Amit már két hete tudunk s más lapban olvastunk, arról értesülünk most az Ujságból is: nem lesz az idén Operabál.

Márai Sándor eikke ellenben nagyon szellemes. Pünköszt Andor közli a berlini statisztikai hivatal jelentését: «1000 férjira Németországban 1171 hölgy jut, illetve 171 hölgyre egyáltalán nem jut férji vagy berliniesen szólva 171 hölgy csak egymásra jut». Mit szól ehhez Madár bácsi? A komoly György Endre városházi «seregszemléje» kitünő megvilágításban ismerteti a bizottsági tagok szerepét a közgyűlési életben.

Azt igazán nem lehet mondani, hogy az Ujság nem ad tanácsokat előfizetőinek. Megtanuljuk, hogyan kell a befagyott ablakot tisztítani, mikádd törtát készíteni és bizalmasan megszugga azt is, hogy vigyázzunk a csészkére és a poharakra, mert ha nagyon forró vizet öntünk bele hirtelen, elpattan. Micsoda féltve őrzött titkokat tud meg az ember... Ejnye, ejnye...

PESTER LLOYD

Az első oldalon mindjárt két finom, szellemes cikk. Vezércikk a javíthatatlan magyarokról. Leopold Lajos írta. Ragyogó tárcá Hofer Kunó «unhappy-end»-jéről. Vészi Margit küldte Firenzéből. Szász Zoltán a demokrácia és leszármazásnak szentel kétféle hasábot. A Rockefellererről ír Erényi ur. Legfőbb erénye, hogy a bevezetésben a gazdagodás titkának megfejtését igéri. Ehelyett adathalmazt kapunk a Rockefeller-életéről. Még jó, hogy nem kér választélyegyet... Az egyiptomi társasutazásról most már két hirdetés is olvasható. Nem lett volna érdekesebb, ha a jelentkezők számát közölnék?... A napi hírekben megtudjuk, hogy Rákóczi Ferencnek kadettiskolája van Sopronban. Lehet, hogy a Rodos-tó közelében?... A gazdasági rész öt oldal... Hiába... Hogy is mondta Böles Salamont «Geld regiert die Welt»...

A kormányzóságot és a népjóléti minisztériumot is foglalkoztatja a Vármegyei Mentőegyesület alapításának ügye

A Magyar Hétfő multheti számában foglalkozott azzal a kártérítési perrel, amelyet Osváth István igazgató indított Dréhr Imre nyug. államtitkár és a Vármegyei és Városok Mentőegyesülete több vezetője ellen. Osváth arra alapítja 43.000 pengős igényét, hogy szerinte az alapító részére a Mentőegyesületnél állást helyeztek kiállításba, de ígéretüket mindmáig nem váltották be.

Leitner Ernő dr., a Mentőegyesület főügyésze a következőkben világtolta meg az álláspontját:

— Nem akarunk elébe vágni a bírói ítéletnek, de annyit máris kijelenthetünk, hogy a mentőegyesület országos megszervezése nem Osváth Jenő önálló eszméje, mert azt már az 1876. évi XIV. törvények is szabályozta. 1894-ben Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter utasítására Chyser Kornél, a minisztérium közigazgatási osztályának főnöke több ankétet is hívott össze ebben a tárgyban, de a budapesti mentők tágabb működési programja is felöleli az országos mentőügyet.

— Mi, akiket Osváth perbevont, nem tudunk olyan ígéretre, mely szerint mi állást helyeztünk volna kiállításba. Különbben is jogosultlan az anyagi igény támasztása, mert az előzetes költéseket nem Osváth, hanem Bibó Kálmán viselte, aki Osváthot mint fixfizetéses alkalmazottat vette igénybe a munkálatoknál.

A kártérítési pertől függetlenül Osváth István most Horthy Miklós kormányzóhoz fordult ter-

jedelmes kérvénnyel. Osváth memorandumát a kormányzóság a népjóléti miniszternek küldte le, azzal az utasítással, hogy az egész ügyet vizsgálja ki és tegyenek jelentést.

Ernst Sándor betegségére miatt az iratok Scholtz Kornél államtitkárhoz kerültek.

Osváth István külön levelet intézett Ernst Sándor népjóléti miniszterhez, amelyben elfogultsági kifogást emel dr. Scholtz Kornél népjóléti államtitkár ellen, mert szerinte az nem folytathatja le ezt a vizsgálatot, aki saját maga is helyet foglal a Mentőegyesület választmányában.

Dréhr Imre, valamint a Vármegyei és Városok Országos Mentőegyesülete több vezetőjének és Osváth Istvánnak ügye most már nemcsak a bíróságokat, hanem a legmagasabb fórumokat is foglalkoztatja.

Tízezerholdas nagybérlők vagyontalansági esküje

Pusztacség, szolnokmegyei kisközség határában van a közalapítványnak mintegy 10.000 hold kiterjedésű birtoka. A birtokon évtizedek óta bérlőgazdálkodást folytatnak. A bérlők egyike, Jakabfy Dezso a kommun után még bérlétnék lejáratá előtt lemondott a bérlétről és akkor adta át a bérlélet Szabó Nándornak, aki öccsét, Szabó György dr.-t vette maga mellé, aki ugyan gazdálkodó volt, de egy ilyen nagy bérlét fizembentartására nem volt meg a megfelelő tőkéje. Szabó Nándor rövidesen meghalt, a bérléhez az özvegy társként sógorát vette magához. A bérlők rövid gazdálkodás után fizetési zavarba jutottak, a bérléből kiváltak, és most adósságaik ki nem elégítése következtében vagyontalansági esküt tettek.

Szabadalom!

Schmidt Georg iparos, Santiago. „Biztonsági csavaranya” 05384. sz. magyar szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt. Szabadalmi iroda. Bővebbet: Aron és Molnár Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15

Várhegyi Andor kárpitos és díszítő

elvéllal mindennemű javításokat ut munkes! legelőbbban — Level zolapra jön Telefonhívó: J. 311-05. Mária-utca 15

Csepelen
Tököli-ut 44. szám alatti
üzletes ház
gyárak közelében, igen alkalmas fűszer-, rövid-, textilárú- vagy vendéglő-üzlet céljaira. — Kedvező fizetési feltételek mellett eladó vagy bérbeadó. — Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt VII., Rákóczi-ut 78. II. em. 8. (ügyvédi iroda). Telefon: J. 435-65.

Sietünk közölni Önnek

Színészházasság lesz e héten, hűséget esküszik egymásnak két kedves ember, a boldog vőlegény: *Berczy Géza*; a — ha lehet — még boldogabb menyasszony *Tóth Böske*, a Király- és Magyar Színházak volt kitűnő tagja. Tóth Böske hónapok előtt Párizsba ment s ott részt vett a Paramount-Studió magyar variációiban. Úgy volt, ha meglesznek a fölvételek, elmegy — nem, kivándorol Argentínába, mert Berczy Géza „akkor” még nem adta fejét végleg a házasságra. Közben Berczy itthon szomorúkodott, amíg az elmúlt hónapban ő is kiment Párizsba, mint megszentosodott agglagény és mint derűs vőlegény tért vissza. Esküvő még január hónapban.

Olaszországba utazik e héten *Hegedűs Lóránt*, aki hüléses betegségéből már felépült. Vele egyidőben utazik ifjabb *Hegedűs Sándor* is egyik felsőausztriai fürdőhelyre pihenni.

A Lipótvárosban mostan sok szó esik egy válópórról, amelynek hőse az aranyzókehajú asszony, Budapest egyik legszebb nője, aki alig félve esküdött meg újra, egyévi özvegy-ség után. Önagysága egyébként annak idején arról volt híres, hogy mérnök urat betegségére alatt több mint egy esztendőig ápolta és ez idő alatt ugyszólván csak *percekig jött ki a levegőre*. A válófelék a legnagyobb barátsággal és megértéssel hagyják el egymást.

Hazajött Bécsből több évi számkivetés után *Reinitz Béla dr.*, a kitűnő zeneszerző, Ady verseinek megzenesítője. Reinitz hazatérésének mindenki örül. Reinitz, aki annak idején a Munkásbiztosítónál dolgozott, most ügyvédi irodát nyit.

Hazajött továbbá hathónapi távollét után *Incze Sándor* főszerkesztő is. Munkatársai izgatottan tárgyalták, hogy vajjon kinek mit hoz az Újvilágból. A munkatársak egyrésze oly kíváncsi volt, hogy a pályaudvaron várták, hogy ott vehessék át a kadókat. Incze azonban már Kelenföldön kiszállt — az ajándékokkal együtt. Az egyik munkatárs azonban már előre tudni vélte, mi lesz az ajándék: *egy-egy szem amerikai mogyoró*. Kiosztás egyébként a héten lesz.

Két hétre utazik üdülni a héten *Tasnádi-Szűts András*, az Ibusz alelnöke. Irány: *Egyiptom*.

Mészáros Paulettenek volt egy komornája, aki hónapokig hűséggel szolgálta urmóját. Egy szép napon meglegelte a komornai stailumot és főesapott táncosnőnek. Már föl is lép egyik éjszakai mulató parkettjén. A műsorban neve: *Paulette*. Nem is rossz.

A Bristol szombat megnyitotta a szobagolfpályát. A premiéren főleg a pesti golfzók jelentek meg, amely valóságos kis ünnepség volt. Budapest krémje ott szorongott a pompás pálya körül s nagy szeretettel köszöntötték *Káldi Jenőt*, aki most épült fel hosszas betegségéből. Ott láttuk *Bethlen István* grófnet, *Szentkereszty és Duhane* bárónókat, *Bornemissza Lipót* grótot és nejét, *Rakovszky Iván*, *Teleky Sándor* grót, *Ullmann György* bárót stb. Este tíz órakor volt az *első verseny*, melyen az értékes díjak egyikét *Bornemissza Lipót* báró nyerte 54 pont egységgel, a hölgyverseny győztese *Bárdos-Feltoronyi Zoltán* volt 60 ponttal. Az ünnepélyes megnyitás előtti verseny győztesei pedig *Kovács Jenő* és lovag *Wahl Oszkár* voltak.

Menyasszony László Ferenc kormányfőtanácsos leánya, *Bébi*. A vőlegény egy bécsi börgyáros.

A Lipótvárosi Kaszinó bridget-versenyét erős küzdelem után *Farkas György* gazdasági főtanácsos nyerte. Díjának — egy gyönyörű aranykazettának ellenértékét — hír szerint jótékony célra adta. Si non è vero...

Menyasszony Berczel Jenő alpolgármester bájos leánya, *Gabi*. A vőlegény *Hübner Tibor* építész-mérnök.

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter genfi útja előtt vacsorát adott a Nemzeti Kaszinóban. A vacsorán kizáróan a Budapesti akreditált diplomáciai kar tagjai vettek részt.

Friedrich Istvánnál is nagy vacsora volt a héten és ugyancsak évadnyitó vacsora volt a Park-klub helyiségeiben is.

Vice a hétről:
A Vigszínház tovább fog állni a Lipótvárosban, mint a Lipótváros a Vigszínházban.

Kökény Honáról, az Andrássy-uti színház kedvelt tagjáról azt beszélük művészkörökben, hogy szerepéhez állandóan hozzá tesz. Így legutóbbi szerepe szerint azt kellett mondania: *öt perc mulva itt a vonat*. De ő így mondta: *Tíz perc mulva itt a vonat*. Öt percet hozzátett itt is...

Bueszott Budapesttől, — ha nem is örökre — *Polnay Jenő*, az Atlantica Trust vezére és Magyarország 1 napig (tisztelettel szerint 7 napig) közéleti minisztere. A bucsu intim családi körben egyik Rákóczy-uti szálló éttermében zajlott le, ahol a kegyelmes ezt huzatta a cigánnyal: *Elmegyek, elmegyek én messzire! Hogy havá és milyen messzire, lapunk más helyén olvasható.*

Garami harcainak igazi háttere

A szocialista párt nehéz helyzete készítette Garami Ernőt ultimátuma előterjesztésére

Azokból a közleményekből, amelyek eddig a szociáldemokrata párt belső harcáról megjelentek a lapokban, a közönség egyáltalán nem nyerhetett tiszta képet arról, hogy *tulajdonképpen mi játszódott le a pártélet kulisszái mögött*, mi körül folyt a harc *Garami Ernő* és *Peyer Károly* hívei között s *miért készült Garami ismét elhagyni Magyarországot*.

Ennek a homálynak az az oka, hogy a közönség számára leadott gyér nyilatkozatokban bizonyos dolgokról mélyen hallgattak — a szociáldemokrata párt meg-megnyilatkozó vezetői.

Garamiék fogadkozása Bécsben

Peyer Károly, *Peidl Gyula*, *Mónus Illés*, *Büchler József* és társaik hatalomra jutása a szociáldemokrata pártban a forradalom bukása után, mivel a régi pártvezérek kénytelenek voltak az országból kimenekülni, a szociáldemokrata munkásmozgalom élén a *másodrendű garnitúra* — érvényesülését jelentette. Az emigrációban élő vezérek nevezik így őket, azonban nemcsak a belső pártéletben helyezkedtek el anyagilag jól dotált állásokba, hanem *mint képviselők s mint városatyák* — a Beszárkány s egyéb városi üzemeknél — is tekintélyes „*mellékjuttatásokra*” tettek szert, sőt több, mint 200 családtagot és rokont juttattak álláshoz *ugy az Országos Társadalombiztosítási Intézetnél, mint más intézményeknél, ahol csak befolyásra tettek szert mandátumaik révén*.

Függő helyzetbe is kerültek a kormánytól azoknak a köleszőnőknek az elfogadásával is, amelyekkel a *Pénzügyi Központ az Általános Fogyasztási Szövetkezet* szanálta. Amikor ezelőtt mintegy két esztendővel *Migray József* harmincéves párttagság és szocialista irodalmi működés után *kilépett a szociáldemokrata pártból és röpirataiban teleplezte a pártélet belső korrupcióját*,

Buchinger és Garami szótalanul hangoztatták Bécsben, hogy hazatérve az emigrációból — megtisztítják a pártot.

Súlyos botrányok a bányászoknál

Hazatérve az emigrációból, a még emigrációban maradt régi szociáldemokrata vezérek és munkások, valamint az itthonlevő pártellenzék is sokat várt *Garamitól és Buchingertől*, különösen azóta, amióta megjelent „*A Magyarországi Bányász- és Kohómunkások Országos Szövetségének*” az 1929. évi rendkívüli országos közgyűlésére szóló jelentése, amelyben

nagyon súlyos vádak vannak megírva Peyer Károly ellen, aki a bányamunkásszövetségnek több esztendőn át teljes hatalmu főtitkára volt.

Ennek a *bünlajstromnak* a kipattanása a magyarországi bányamunkásmozgalom teljesen szétzillesztette, úgyhogy a 18.000 szervezett bányamunkásból alig maradt meg a szövetségben néhány száz tag.

Ugyancsak pusztítólag hatottak az egész szociáldemokrata pártmozgalomra az „*Alapkő Építőipari Rt.*”-nél és az „*Építőmunkások Országos Szövetségé*”-nél kipattanó botrányok is. Itt kitűnt, hogy

a vezetőség több mint 1.200.000 pengőt

herdált el az özvegy-, árva- és rokkant-alapból.

Ez az ügy különben ma sincs teljesen elsimítva még, mert az érdekelte építőmunkások *bünvádi följelentést tettek a vezetőség ellen*, ami még a mai napig nem nyert elintéztést.

Buchinger hallgat, Garami harcol...?

Garami és Buchinger hazatérésük után meg is próbálkoztak azzal, hogy a pártéletet megtisztítsák, s a párt- és szakszervezeti mozgalomnak új erkölcsi és szellemi tartalmat adva, *akcióképessé s így újra erőssé tegyék a szociáldemokrata pártot*.

Buchinger Manó azonban csakhamar belátta, hogy a „*másodrendű garnitúra*” egyes tagjai, olyan érdekszálakkal vannak egymáshoz kötve, hogy *velük szemben ő tehetetlen*. Miután párttitkári állását nem akarta a mai gazdasági viszonyok között megköcskáztatni: *a harcban ő elhallgatott és bécsi fogadkozásainak teljesítésétől elállt*.

Nem így *Garami!* Ő, mint ahogy most kitűnt, állta a harcot a jól elhelyezkedett „*garnitúrával*”, amely azonban a mai belpolitikai viszonyok közepett nem oly könnyen törhető le és a legsajátosabb érdekeknél fogva nem hajlandó komolyabb harcra bocsátkozni.

Garami megelégedett ugyanis arról, hogy a szociáldemokrata párt belső szervezete —

egyáltalán nem demokratikus: *mert úgy a pártvezetőségben, mint a pártválasztmányban, sőt a pártkongresszuson is a párt- és szakszervezeti alkalmazottak jól szervezett többséget alkotnak, s nagyon érzékenyek minden olyan akcióval szemben, amely anyagi érdekeiket veszélyeztetheti*.

Ezért kellett elbuknia minden körülmények között Garami tisztító és fölszabadító akciójának a szociáldemokrata pártban belül.

A Bányamunkás-Otthon háza eladó

A pártélet belső korrupciója a *Bánya- és Kohómunkások Szövetségét* annyira elrothasztotta, hogy a szövetség vezetősége kénytelen volt az utóbbi időben tárgyalásokba bocsátkozni a „*Magyarországi Vas- és Fém munkások Országos Szövetségé*”-vel avégből, hogy *még meglévő vagyonuk utolsó roncsának megmentésére miképp olvadhatna a bányamunkásszövetség a vasmunkások szövetségébe*; miután a megmaradt néhány száz taggal az adminisztráció költségeit fedeztetni nem lehet, éppen emiatt eladásra kínálják a bányamunkásszövetség az ugynevezett „*Bányamunkás Otthon Rt.*” VI. ker., Bajza-utca 30. szám alatt lévő háromemeletes bérházát is, amelyért 320.000 pengő vételárat kérnek.

De nemcsak a bányamunkásszövetség omalott össze, hanem más szakszervezeti szövetségeket is fenyeget ez a veszedelem. Ezért menekül Garami tulajdonképpen a süllyedő hajóról!

A Turul-cipőgyár botránya

Büntető feljelentés a gyár volt igazgatósága ellen az indokolatlanul kimondott fuzió és a kisebbségi részvényesek kijátszása miatt

A temesvári Turul-cipőgyár legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy egyesül a kolozsvári *Renner Testvérek*-börgyárral. Ezt a fuziót, amelynek következtében a *Turul-gyár megszűnt*, hosszas kulisszámögötti harcok előzték meg.

A Turul-cipőgyár vezetősége, amely az *Angol-Osztrák Bank* érdekeltsége volt, nemrég összekülönbözött vezérigazgatójával, *Benedikt N. Norberttel*, aki több, min harminc éve áll a gyár élén. A részvényesek egy csoportjának most beadott *büntető följelentése* szerint a gyár és a vezérigazgató között támadt nézeteltérés volt a tulajdonképpeni oka a gyár megszűnésének, *illetőleg a fuziónak*. Hogy *Benedikt* vezérigazgatótól, akinek a Turul-részvények tekintélyes része birtokában volt, megszabaduljanak, tárgyalásokat kezdtek a kolozsvári *Renner-féle Dermata-börgyárral*, amely ugyancsak az *Angol Bank* érdekeltségei köréhez tartozik és

a Turul-gyár részvénytöbbségét a kolozsvári börgyár kezére játszották.

Három darab Turul-részvényért egy Renner-féle részvényt adtak.

A Renner-féle börgyár részvényeinek értéke 100 lei, míg a temesvári Turul-részvények hatszor annyit érnek,

még akkor is, ha a gyár összes tőketartalékát el is vesztette volna.

Az *Angol-Osztrák Bank* részéről a fuzió

tárgyalásokat *Engel Pál*, a bank főtanácsosa vezette, aki azonban igazgatósági tagja a *Renner-börgyárnak* is. A fuzió létrejötté után a *Renner-börgyár* azonnali hatállyal elbocsátotta *Benedikt* vezérigazgatót és helyébe dr. *Farkas Mózes*t ültette, míg az *Anglo-Bank* az új igazgatóságba dr. *Schüllert* és lovag *Arhauch* udvari tanácsost ültette be, akik azelőtt igazgatósági tagjai voltak a Turul-cipőgyárnak is.

Ez történt a kulisszák mögött, míg a nyilvánosság előtt a fuziót az utolsó évben mutatkozott 24 millió lei, vagyis mintegy 750.000 pengő veszteséggel okolták meg.

A fuziót azonban a kisebbségi részvényesek megkérdése és tudta nélkül határozták el és ezzel súlyosan megkárosították a részvényeseket ez a csoportját a részvények értékben mutatózó lényeges különbség következtében.

Maga a részvénytöbbség tulajdonában levő bank, amelynek mindkét vállalat érdekeltségéhez tartozik és amely a részvényeket továbbra is tárcájában őrzi, *nem károsodik, csupán a kisebb részvényeseket éri súlyos anyagi veszteség*. Ezért

a részvényesek egy csoportja most följelentést tett a temesvári ügyészségen a Turul-cipőgyár volt igazgatósága ellen, amelyet visszaélésekkel és a kisebbségi részvényesek kijátszásával vádolnak.

A följelentés szerint a Turul-gyár vagyona meghaladja a 130 millió leit, vagyis négy millió pengőt és a tavalyi veszteséget az előző évek tartalékai bőségesen fedették, úgyhogy nem volt szükség fuzióra.

A Turul-gyár temesvári telepén egyébként a fuzió következtében teljesen redukálták az üzemet és az ezelőtt 3000 munkással dolgozó gyárodállalat az egész vonalon leléptett. A „*Dermata*”-ra átkeresztelt Turul-főkökben a fuzió óta erősen megcsappant az üzleti forgalom. A főkök vezetői egyébként most akcióra készülnek a gyár ellen, miután a kolozsvári gyár csak bizonyos üzleti forgalom elérése után ad jutalékot, viszont minden rezszi a főkök vezetőit terheli, a cseh Batta-gyár szisztémája szerint.

A Turul volt igazgatósága ellen beadott följelentés nagy föltűnést kelt nemcsak Romániában, hanem magyar közgazdasági körökben is, ahol ugyancsak sokan szenvedtek tetemes veszteségeket az előbb magyar Turul, s most a temesvári Turul-részvények elértéktelenedése következtében.

Nagyon fontos!

**Háziasszonyoknak
Orvosoknak
Intézeti konyhák vezetőinek
Háztartási iskoláknak
Leánytovábbképző iskoláknak
Betegeknek, stb.**

Hogyan főzhetek egészségesen, takarékosan és kényelmesen?

A már 70 év óta sokszázegzerszer kipróbált és a legújabbkori kísérletek által megjavított

FRANK UMBACH-féle gőzfőző-edényben

Nyitott edényben való főzéssel szemben, félannyi főzési idő mellett, félannyi fűtőanyaggal, háromféle ételt készíthetünk el egyszerre. — Nyilvános főzési bemutató minden szerdán és szombaton délután 4 órakor a bemutató-teremben:

SOMLÓ IZSÓ cégnél, Budapest, VIII, József-körút 43
Telefon: József 314 — 88.

Kóstoló!
Érdeklődőket szívesen látunk!

Ismeretetőt kívánságra bérmentve küldünk

Valódi svájci Roskopf
szobóra, 3 évi jótállással
5 pengő 80 fillér,
Double óralánc, olyan mint az arany
2 pengő 80 fillér,
Szállítás utánvéttel. Alapítástól 1864.
SELINGER órák és ékszerész
Budapest Kálvin-tér 3.
Nagy raktár arany és ezüst órákban és ékszerekben

A konferanszié Shakespeare árnyékában és egy Lehár-előadás „A bécsi menyasszony” és a „Cigányszerelem”

A Nemzeti Színház új szerzőt avatott Békefi László személyében. A Városi Színház új igazgatója prologusokkal és Lehár Ferencel startolt. Mind a kettőről van följegyezni való! Békefi darbjáról példának okáért így kell konferálnom:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez a Békefi László című kabarészórakoztató észrevette... hogyan, hogyan nem, hogy hasonlít a Szekspirre... Na aszongya, hogy aszongya, ha ez a pitiáris meg tudott írni egy kalmárt Velenéből, miért ne írjak én Egy menyasszonyról Hevesinek. Nem velencei menyasszonyról, hanem bécsiről... Hát azt hiszik, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy nem írta meg? Becsületszavamra, megírta! Mi az, hogy megírta! Hevesi elő is adta! Mármost, tekintettel arra, hogy Pesten minden darabnak keresik az — ösét, — ki kell jelentenem, hogy Békefi teljesen távol áll Shakespeartól. Még Herczegre sem hasonlít. Még a Csathóra sem! Zilahyra pláne nem. Annál sokkal viccesebb és szellemesebb és könnyebb. Annak ellenére, hogy Békefi valóságos levágta a saját kezét, lábai abban a nagy igyekezetben, hogy ő most a Herczeg Ferenc kollégája és neki nem szabad viccelni.

Ez az egyetlen hibája „A bécsi menyasszony”-nak ott a Shakespeare árnyékában!

Ezenfelül én most nem tudok nagyképű lenni, tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Békefi László, aki kabarépályáján sósavval és vitriollal önti le a tréfáit, — ezáltal azt is mondta, hogy én most aranyos leszek, kedves leszek, finom leszek, egyszerű leszek és naiv. És olyan szerény, olyan alázatosan, angyalian ártatlan ebben a nemzetiszínházi bemutatkozásban, hogy szinte azt mondja: „Bocsánat, hogy élek...”

Kérem! A Nemzeti Színház nagyképű és szakállas szellemei nem forognak a sirjukban és nem járnak éjszakánként évadján sikongva a kulisszák mögött, mert ezt a Békefi-darabot előadták. Itt nincs joguk gyomorsavas és közsvényes irodalmároknak megszagatni köntösüket, mondván: „Ajvő, hová sülyedtünk...” Itt senki sem sülyedhet, itt az „irodalom” nem kapott pofont, itt csak az történt, hogy a Nemzeti Színház zord falai közé besütyült a nap egy kicsit és hála Istennek, a zord falak még zordabb illetekesei észrevették, hogy jó ez a kis friss levegő, egy kis könnyű muzsika, egy kis vajas koszt a jó nehéz, zsiros és paprikás menük után. Egy darab, amit nem fognak iktatni úgy nemzetesen, amiben nem huznak mázsás csizmákat, aminek a végén nem hal meg a sugó is... Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Annak a Hevesinek szabad egyszer az alkotói közönség, a profán adófizető nép felé is kacsinálna...

Nagyon tévednek, ha ez a közönség nem kacsinálna vissza Hevesire, aki ellen különben emiatt a darab miatt biztosan intrikálni fognak a szakállasok, az unalomimádók és egyéb, nem e világra való befolyásos mumiák. De aki csapja nyugodtan félre a kalapját, úgy betyárosan, mert azzal, hogy szeretettel és fölüeny színházintelligenciájának két karjával támogatta és produkálta ezt a könnyű estét ott a Nemzetiben, nem ejtett csorbát az ország első színházának becsületén... Nemcsak hogy helyes, de kötelessége a Nemzetinek, hogy néha kinyissa az ablakot és az ajtót... (Végre is a Békefi is van olyan adófizető, mint a Herczeg Ferenc, vagy a Zilahy Lajos...)

Nagyon csodálkozom azonban Hevesin, hogy Tasnády lonával játszatja a darab női főszerepét. És csodálkozom, hogy a második felvonásban nem ad legalább egy-két reflektort a szereplőkre. Ne sajnálja a villanyt. Ez a felvonás végig sötét és tipikus nemzetiszínházi rendezés, ami ennél a darabnál — árt a sikernek. Egyébként hódolat Somogyi Erzsinek és annak a szent embernek, akit Rózsahegy Kálmánnak hívnak.

A többi szereplő közül csak Bartos Gyulát és Ságár Károlyt szerettem nézni és Palágyit, akinek stílusosabban, elegánsabban bejónni és élni színpadon — rég láttam magyar színészt.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Nemzeti Színház és Csathón kívül — szíre mert kerülni más is! Igen nagy dolog ez! Eljén Békefi és éljen a Nemzeti Színház!

Cigányszerelem

(A Városi Színház kapunyitása.)

Lehár ma nemcsak a legnagyobb, de a legdivatosabb operettszerző. Hogy az új Városi prologusokkal és Lehárral nyit — imponáló, szép és meghatározó.

Lehár — Lehár most is. A „Cigányszerelem” című operettet nem szabad még egyszer fölfedezni.

Itt csak az előadástól kell megjegyezni a következőket:

Rendezés: Mozgalmas és friss akart lenni! Részen sikertült is.

Karmester: Márkus Dezső dirigálja nekem az Aidát. Minden tisztelettel az operák jeles dirigensének és a nagyinvenciójú pedagógusnak. De — kérem Márkus Dezsőt, ne dirigáljon többet operettet.

Lábass Juci. Elegáns! Primadonna! Csak! Miért forgatja a szemét, mint egy vidéki szubrett?

Szenzációs műsor a Tabarinban

Beléptidij nincs!

Nézzen a tükörbe otthon és próbálja kihagyni színjátzó „skálájából” ezeket a tulzó kacsinatásokat és hunyorgatásokat. A leeurópaibb nő lesz rögtön.

Szedő Miklós. Szépen énekel.
Kun Magda. Modern és pesti szubrett.
Szirmai Imre. Csak meghatottan, melegedő szívvel gondolok rá és nézem és minden lélekzetét szeretném megtapsolni.

Erczkövi László. Mulatságos, de figyelmeztetem, hogy nem lesz belőle nagy táncoskomikus. Menjén el „komoly” kabaréba és adjon elő számokat, okos, táncos és ötletes beállításban, egyéniségnek megfelelően. Ott a jövője!

Nagy István.

Lido — anyakönyvvezető — Városi Színház

A héten egy feltűnően szép hölgy jelent meg Fallioninál, az Operaház híres karmesterénél. Azt mondta, hogy énekelni akar. Fallionni meghallgatta és azután így szólt: — Bravó! Erre a hölgyről a következők derültek ki:

1. Hogy egy igen neves német énekesnő. Annelies Jollovits. 2. A nyár végén Velencében megismerkedett egy magyar úrral. 3. A magyar ur megkérte a kezét. 4. Igen mondott és pesti asszony lett. 5. Nem sokáig birta színház nélkül. 6. Fallionni felfedezte, hogy egyike a legjobb Tosca-knak, akiket eddig hallott. 7. Annelies Jollovits a jövő hónapban fel fog lépni a Városi Színházban.

„Éhes voltam...”

Tisztelt M. H.! A multkor megtámadták a pesti színházi kiadókat, mint akik kiszipolyozták az írók tehetségét és vérét... Tartozom az igazságnak azzal, hogy megírom a következőket: Másfél éve felmentem Marton Sándor dr.-hoz, az ismert színpadi kiadóhoz. Két darabban. Azelőtt nem is ismertem Martont — ezzel szemben éhes voltam! Elolvasta a darabokat és megkérdezte, hogy hogyan élek. Azt feleltem:

— Éhes vagyok...
Erre ez az ember a zsebébe nyúlt és — pénzt adott! Azt mondta:

— Remélem, hogy lesz magából valami... szívesen támogatom.

Azóta elmúlt másfél év. Ez a színpadi kiadó nekem körülbelül két és félszer pengőt „hitelrezt” a mai napig olyan darabokra, amelyek csak ezután kerülnek szíre, ha az Isten is úgy akarja.

Egy fiatal magyar író.

Moulin Rouge a legelegánsabb mulató

„Mért szeretem...!”

A rádió csütörtöki műsorában a Mánditszalonzenekar is szerepelt egy műsorral. Puccini Turandot-ját és néhány modern számot játszottak nagyon tehetségesen. Műsorukban előfordult egy tangó is, amelynek címe: „Mért szeretem...”, szerzője Fényes Lalola. Ez a tangó a „Füst” című magyar hangosfilm betétszáma, azé a filmé, amely csak a jövő hónapban kerül bemutatásra Budapestén Kiss Ferencel és Tökés Annával a főszerepekben. A rádió és a Mándits-zenekar megelőzte a film-premieret és bemutatották azt a dalt, amelyet Tökés Anna énekel. Az érdekes tangónak a Mándits orchester művészi előadásában sikere volt.

BOHÉM

MULATÓ MŰSORA VEZET Rákóczi-ut 38

TERY ÉS TÜREY Betty-Androy

szenzációs táncoper a világ legjobb hasbeszélője és még 26 attrakció — Beléptidij nincs.

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

a Bethlen-téri Színház Telefon: József: 443-76

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER! ÓRIÁSI SIKER!

Legszébb Lehár muzsika

Legnagyobb operettsiker a CIGÁNYSZEREM

Kedd, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este 8 órakor

Lábass Juci Kőszegi Teréz, Kun Magda, Szedő Miklós, Szirmai Imre, Szabó László, Érczkövi László és Déri Hugó felléptével

Operett-premier a Magyar Színházban

szombaton, 1931 január hó 24-én

LAMPALAZ

Egy szerelmes éjszaka története, sok muzsikával, táncokkal és mókával, 3 felvonásban írta: Stollia Adorján. Zenéjét: Harmath Imre verseire Rozsnyai Sándor szerezte

Főszereplők:

Honthy Hanna, Orosz Vilma és a 2 Latabár fiú

Fiatalításra alkalmas szert készített egy budapesti hegedűkészítő

Az első kísérleteket magán végezte — Most Gerlőczy professzor tanulmányozza a gyógymódot

A Horthy Miklós-ut békés környékét az elmúlt hét óta egy rendkívül érdekes orvosi tárgy találmány tartja izgalomban. Horváth István, a volt ismert belvárosi hegedűkészítő Voronoff és Steinach kísérletei nyomán újabb megfiatalító szert talált föl, amellyel gyorsabb, egyszerűbb kezeléssel az eddigiekénél lényegesen jobb eredményeket ért el minden műtői beavatkozás nélkül.

Horváth István, aki a Ménési-uton veje Keresztes György villájában lakik, asztmáját saját maga készítette gyógyszerrel kezelte. Mikor a gyógyítás sikerrel járt, Steinach és Voronoff rendszerének és irodalmának alapos tanulmányozása után, ártalmatlan szerekből olyan gyógyadot állított elő, amelyek a mirigyeket újból működésbe hozzák. Horváth, amikor az előkészületek során a folyadék készítését befejezte, merész és a találmányok terén szokatlan módszerhez folyamodott. A megváltást ígérő nedű áldásos eredményeit első ízben sajátmagán akarta tapasztalni. Ez meg is történt. Az első esetben körülbelül másfél esztendővel ezelőtt végezte el magán ezt a gyógyítási rendszert.

Nyolc napig kezelte saját magát és nem sokkal utóbb úgy testi, mint szellemi tekintetben érezhető lett a hatás. Háromnegyed évvel utóbb újból megismételte Horváth a kísérletet. Természetesen ezúttal is saját személyén. A hatás változatlanul kitűnőnek mutatkozott. Horváth teljesen ősz haján, bajuszán, karján új feketeszínű hajszálak nőttek. Ekkor

Később azonban Ábrahám elidegenedett Gábor Dezsőtől, aki hallgatagon tudomásul vette, hogy a sikerben — megelégedtek róla,

Egy magántermészetű ügy azonban felborította ezt a helyzetet. Gábor Dezsőnek egy szegény Lárta Berlinben bajba keveredett. Gábor ezt meghallotta és irt Ábrahámnak, hogy segítsen 100 márkával azon a szegény emberen. 6 garancia, hogy a pénzt vissza fogja kapni. Ábrahám

válaszolt Gábor Dezsőnek, hogy az ügyet nincs módjában rendezni.

Ezekután határozta el Gábor Dezső, hogy nem hallgat tovább. A kezében levő szerződés szerint Ábrahám Pál minden jövedelmének tíz százaléka őt illeti meg ma is. Beadta tehát a keresetet és a bíróság utján érvényesíti a jogait.

A színházi világban nagy érdeklődéssel tekintenek az érdekes per elé.

Nagysikerű premier Lakner Bácsi Gyermekszínházában

A budapesti gyermekvilág igazi barátja: Lakner bácsi, akinek vasárnap délelőtti előadásait örömmel látogatják kicsik, nagyok. A kicsik azért, mert ma Budapestén senki sem tud úgy a gyermekek nyelvén beszélni, mint Lakner bácsi, a felnőttek, a szülők pedig örömmel hallgatják a mulatságos, nívós előadást, abban a felemelő tudatban, hogy kicsinyük mulatva tanul, nevelődik. Tegnap délelőtti premier volt a kicsinyek tényleg utánozhatatlan színházában, szíre került:

Pintyőke szerencséseje

című vidám gyermekoperett. Szerzői: Marcell Frigyes és Lakner bácsi. A pompás, ritmikus zenét dr. Zakál Dénes szerezte. Két szereplőt emelnünk ki a ragyogó együttesből: Szécsi Hédyt (a jubiláns gyermekprimadonnát) és Várdai Kátót, akiben a jövő igazi szubrettjét látjuk. Hangja, boszorkányos táncai, sőt toalettjei — szenzációsak.

Kacagás, ujrázás volt bőven, a Pintyőke szerencséseje ennek a népszerű kis színháznak is a szerencséseje lesz!

H. E.

Árverésből butorok, szél és fűtáborrendezések olcsó árban kaphatók. Árveréseket sikeresen lebonyolít — MERKUR, Hárfa-utca egy — Rákóczi-ut 64 — Veszéled

A HIR

Kandó Kálmán halála. Nemcsak az országban, de az egész világon nagy részvétet keltett **Kandó Kálmán**nak, a váratlanul elhunyt világhírű magyar elektrotechnikusnak korai halála. Ez a szenális konstruktor, akinek neve nemcsak szakkörökben volt ismert, de a technikai dolgok iránt fogékony és érdeklődő közönség körében is sok korszakalkotó találmány tette nevét örökbecsűvé. Halála pótolhatatlan vesztesége nemcsak a magyar gazdasági életre, hanem a modern elektrotechnikai világ számára is.

A Budapest Székesfőváros Közlekedési Részvénytársaság igazgatósága kiváló tagjának váratlan elhunyt alkalmából január 14-én, szerdán délután rendkívüli ülést tartott, amelyen **Folkusházy Lajos** alelnök-vezérigazgató bensőséges részvétellel emlékezett meg arról a pótolhatatlan veszteségről, amely **Kandó Kálmán** elhunytával a BESZKÁRT igazgatóságát érte, melynek a megboldogult a BESZKÁRT megalakulása óta kimagasló tagja volt.

Kegeletes szavakkal méltatta **Kandó Kálmán**nak, a magyar mérnöki kar büszkeségének világszerte elismert s az elektrotechnika fejlődésében mindenkor maradandó értékű munkásságát.

Javaslatára az igazgatóság elhatározta, hogy az elhunyt ravatalára koszorút helyez, temetésén testületileg résztvesz és **Kandó Kálmán** elvélvületlen érdemeinek és emlékének megörökítésére arcképet a BESZKÁRT székháza számára megfesteti.

A temetésén az ország kiválóságai mellett a BESZKÁRT nevében **Chatel Vilmos** beszélt.

Hétfőnap fogháza ítélték egy sikkasztó ügynököt. Szombat délelőtt tárgyalta dr. **Gambeszky** büntető egyesbíró **Forgács Miklós** dívatáru ügynök bűnperét, melyet egy belvárosi dívatárukereskedő cég indított ellene. A vád szerint **Forgács négyrendbeli sikkasztást követelt el**, amennyiben a cég adósainál inkasszált ésszegeket nem adta át, azonkívül **egyrendbeli csalást követelt el azzal, hogy hamis megrendelőleveleket tett fel jutalékként.** **Forgács** a tárgyaláson azzal védekezett, hogy azért nem tudta átadni a cég részére inkasszált ésszegeket, mert vidéki utján autóbaleset érte. Őssza felborult, ő a zuhanás következtében eszméletét veszítette és **mi g ő eszméletlenül fektött, ellopott a pénzt.** A bíróság megállapította, hogy a vidéki ut és az autóbaleset megtörtént ugyan, de **Forgácsnak semmi baja sem történt**, a baleset helyét saját lábán hagyta el és **egy a robolási história sem igaz.** Ennek alapján ítélt a bíróság **Forgács Miklóst** hétfőnap fogháza ítélt, amiben az ügyés és a vádlott is megnyugodott.

Rádió köröznek egy nizzai sikkasztót, aki Budapesten bujtak. Vasárnap délelőtt a főkapitányságra érdekes megkeresés érkezett a majnafrankfurti rendőrigazgatóságtól. A rádiókörovény szerint **Bernhard Lea** butorkereskedő Nizzában a **Barclais S. Limited France** cég kárára tizenkét-ezermárkás sikkasztást követelt el. A sikkasztó butorkereskedő a hatóságoknál utlevelet váltott és **Magyarországra szóló vízumot szerzett.** Az a gyanu merült fel, hogy a sikkasztó Magyarország felé szökött. A majnafrankfurti rendőrigazgatóság megkeresése alapján a budapesti főkapitányság megindította a nyomozást s mindazokat a szállodákat, ahol különösen külföldiek szállnak meg, ellenőrzés alá vették, hogy a sikkasztót kézrekerítsék.

Egy rádiócsig tizéves jubileuma. A **Barta és Társa** villanyfeszítelési és rádiócsigek nagykereskedése szombaton este a Royal-szálloda félértérben ünnepélyes keretök között tartotta fennállásának tizéves jubileumát. A hatalmas és egyre fejlődő vállalat, mely 1920-ban két alkalmazottal kezdte meg működését, jelenleg 102 tisztviselőt, segédet és munkást foglalkoztat Podmaniczky-utcai fő-, a Rákóczi-uti és újpesti fióküzleteiben. Tizéves szorgalmas munkával teljes mértékben kiérdemelte a szakma megbecsülését s a verőközönség előtti nagy népszerűségét.

Letartóztattak egy iparművészt, mert elcsikkasztotta a bizományi árukat. Hetekkel ezelőtt **Misák László** ötvösmester feljelentést tett a főkapitányságon, hogy **Györfly István** iparművész bizományi árukat vett át tőle, amelyek árval nem számolt el. Huzta-halasztotta az elszámolást, végül bevallotta, hogy az árukat eladta, de a pénzt nem tudja megadni, mert saját céljaira fordította. Az ötvösmester feljelentése alapján megindult a nyomozás. Erről **Györfly** tudomást szerzett és elüint lakásáról. Közben több feljelentés érkezett ellene, amelyekben elmondják a károsultak, hogy **Györfly** hasonló módon esalt ki árukat. Vasárnap a detektívek **Györfly Istvánt** egyik ismerőse lakásán elfogták. Behozták a főkapitányságra. **Kihallgatása során beismerte a sorozatos sikkasztásokat, mire a rendőrségben letartóztatták.**

x Minden cipőrendelő egy cipőfeszést kap díjtalanul Tommy cipőüzemben, VII., Szövetség-u. 28-b.

x Már csak négy napig tart a Fenyves-vásár. Ezen négy nap alatt az áruház farsang-okassziót rendez. A valódi hernyóselyemből **Crépe Georgette** most 5.90, a szavatolttan tiszta selyem **Crépe Satin** most 6.90, a **Crépe Mongol** és **Crépe Marocain** most 4.90, a **Viskoza** és hernyóselyem **Crépe de Chine** most 3.90, **Lamé Eclair** gyönyörű estélyi-ruhaanyag most 3.90-ért lesz árusítva.

Csak AKCIÓ-BLOKKOT.

Ha akció-blokkját, bármily csekély összegről is, az azon megjelölt címre beküldi, rész tulajdonosa lesz, egész ingyen, egyetlen fillér kiadás nélkül, egy sorozat osztálysorsjegyek, melyek számszámjegyzékét huzas előtt megkapja és maga ellenőrizheti, mennyit nyert.

AKCIÓ-BLOKKAL

mindenki vásárolhat és ez az egyetlen mód, hogy vásárlásának teljes összegét visszakaphatja.

Pilisvörösváron halálragázott egy kislányt egy budapesti autó

Vasárnap délelőtt halálos autógázolás történt Pilisvörösváron. A reggeli órákban egy budapesti autó robotott végig a közúton, amikor a főútra fordult be, a járdáról lefutott egy kislány és az uttesten át akart futni a tulsó járdára. A sofőr nem tudta idejében lefékezni a kocsit,

a gyermeket elkapta az autó sárhányója. A kislány elesett és az autó keresztül ment a szerencsétlen gyermek testén. A kocsi azonnal megállt, pillanatok alatt többen odarohantak a vérében fetregő gyermekhez, aki

összeroncsolt testtel feküdt a földön. Az autó vezetője felvette autójára a kislányt és behozta Budapestre az **Uj Szent-János kórházba, ahol a gyermek anélkül, hogy eszméletre tért volna, két óra mulva meghalt.**

A kislányról megállapították, hogy **Ham-schlager Julián** hívják, 5 éves, egy pilisvörösvári gazdálkodó leánya. A gázoló autó a **Komáromi Lenipari R. T.** tulajdona és **Rónai Frigyes** vezette. Az autó vezetőjét a pilisvörösvári csendőrség őrizetbe vette.

Februárban fegyelmi ítélet a székesfehérvári panamák ügyében

Székesfehérvár, január 18. A székesfehérvári panama ügyében, mint köz-tudomásu, az összes letartóztatott vádlottak már szabadlábon vannak. A szabadlábrahelyezéssel kapcsolatban természetesen a vizsgálat sem megy már olyan gyors tempóban, mint köz-tudomásu, hogy a vizsgálóbíró csak az úgynevezett „foglyos” ügyeket tartozik terminusra elkészíteni. A panamaügy bünyvi főtárgyalásáig így legalább még egy esztendő fog eltelni.

A polgármester és a műszaki főtanácsos szabadlábrahelyezése után Székesfehérvár város közönségét a két főtisztviselő személye már egyáltalán nem érdekelte és most már a fegyelmi ügy sürgős befejezése és az új polgármester személye izgatja egy az illetékes tényezőket, mint a város lakosságát.

Különböző akciók indultak meg tekintettel arra, hogy a város sulyosan érzi, hogy **nincs jele-lés polgármestere**, hogy a fegyelmi lehető leg-hamarabban bonyolódjon le. Mint egészen autentikus forrásból értesülünk,

a bajai vizsgálóbiztos a város óhaját úgy akarja megoldani, hogy **Zavaros és Varga** ügyét el fogja egymástól különíteni. Amíg a Varga ügyben bizonyos vizsgálati kiegészítésre van esetleg a bünygy befejezéséhez szüksége a fegyelmi hatóságnak, addig **Zavaros fegyelmi ügye** teljes kétséget kizáróan megállapította azokat a cselekményeket, amit a polgármester elkövetett.

A bajai tiszt főügyész egyébként a közeli napokban már elkészült **Zavaros polgármester fegyelmi vádiratával és a bajai fegyelmi bizottság február első felében már első ítéletet is hoz ebben az ügyben.** Tekintettel azon körülményre, hogy a belügyminiszter is ígéretet tett az ügy sürgős lebonnyolítására, így valószínű, hogy **má-sodjapon legkésőbb március végére** ítéletet hoznak **Zavaros polgármester ügyében** és így

áprilisban már **Székesfehérváron polgármester-választás lehet.** A székesfehérvári leendő polgármesterválasztással kapcsolatban rengeteg polgármesterjelölt neve van forgalomban.

Sértés-e, ha a vadászemberre azt mondják, hogy „huslövő”?

Az egyik vadászati szaklap kiadója, **gyöngyös-halászi Takács Gyula**, a következő tartalmu kör-levelet írté a magyar vadászársadalomhoz:

«Előfizetelt-e már a «Magyar Vadász Ujságra»? Még nem? Siessen, mert csak a huslövők nem járattják!»

Szó szerint, így szól az előfizetési felhívás, amelyet **Pintschoff László** papirkereskedő is kézbe kapott, aki különben maga is nyáron szenvedélyes vadász. Csakhogy ő nem a Magyar Vadász Ujságra fizet el, hanem a konkurrens vadászszaklapra és borzasztóan megsértődött, hogy rá — ha közvetve is — azt mondják, hogy ő „huslövő”.

A teljes megértéshez tisztában kell lennünk azzal, hogy mit is jelent ez a szó az igazi passzionátus vadász ugyanis sohasem azért vadász, hogy őt nyulnak vagy tiz vadkacának a husához hozzájuthasson, hanem sportból, szórakozásból, szemben azokkal a vadászokkal, akik a friss vadhus kedvéért mennek ki a zöldbe és ezért a huslövők csuövet kaptak, ami egyben a legnagyobb sértés is vadászok között.

Pintschoff László papirkereskedő nem akarta, hogy ilyen elnevezés száradjon rajta és azonnal levelet írt **Takács Gyulának**, hogy kikéri magának ezt az aposztrofálást és kijelenti, hogy azért nem járattja a Magyar Vadász Ujságot, mert az egyenlenséget, politikai és vallási türelmetlenséget visz a vadászársadalomba.

Takács Gyula ezért a levélért feljelentette **Pintschoff Lászlót** rágalmozásért, amire **Pintschoff** nevében dr. **Meliéry Kornél** viszonyvadás emelt **Takács** ellen, mert azt írta, hogy ő huslövő.

Az ügyet dr. **Végh Andor**, járásbíró tárgyalta le és miután a tárgyhoz illő komolyság mellett elhangzottak a beszédek és a tanuvallomások és a bíróság még mindig nem tudott dönteni afelől, hogy sértésnek minősíthető-e a „huslövő” szó, szakértői véleményt kér **Kittfenberger Kál-**

mántól, az ismert afrikai oroszánvadásztól arranzéve, hogy sértés-e a „huslövő” és **Takács Gyula** valóban politikai és vallási türelmetlenséget szít-e lapjában?

Az érdekes szakvélemény január 23-án fog elhangzani a járásbírószágon.

— Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságának az a törekvése, hogy a kiállítás és vásár iránt megnyilvánuló érdeklődést egyre nagyobb mértékben állítsa a mezőgazdasági haladás szolgálatába, a kiállítás állandó és rendszeres bővítése útján a tanulási és ismeretszerzési lehetőségeket fokozza. A tenyészállatkiállításon kívül tejtermék, termény, vetőmag, borászati, élelmiszeripari, háziipari, egyesületi, kamarai és szövetkezeti, halászati, mezőgazdasági, ipari kiállítás csoportokat rendeznek. A kiállítás március 20—25-ig tart s a bejelentési határidő február 1.

Házasság. **Pártos Sándor** leánya, **Klára** és **Hajdu Endre**, Az Est-lapok belső munkatársa, házasságot kötöttek.

Ezer pengő kalandos eltűnése a Parlament-étteremben

Az elmúlt héten kinos botrány történt egyik előkelő fővárosi étteremben. Pénteken este megjelent a **Parlament-pince** éttermében **Sevallai Ödön** mérnök háromtagu társasággal és egyik oldalasztalnál foglaltak helyet. Jökedvűen fogyasztották el vacsorájukat és utána borozgatni kezdtek. Éjfél után a társaság egyik tagja indítványozta, hogy menjenek át egy másik helyre és ott fejezzék be a mulatságot. Hívták a fizetőpincért és kérték a számlájukat. **Sevallai Ödön** elővette a tárcáját, amelyben egy köteg százpengős volt és kisebb címletű papírpénzek és a számla összegét kifizette a főpincérnek. Azután autótaxit hozattak és egy mulatóba hajtottak. Alig foglalt helyet a jökedvű társaság az asztalnál, amikor **Sevallai** zsebéhez nyult és rémülten vette észre, hogy tárcája az egész tartalommal együtt eltűnt. Kirohantak az autohoz, átkutatták a taxi belsejét, azonban a tárca nem került elő. Ujra beültek a kocsiába és visszahajtottak a Parlament-pincébe. Az volt a feltevésük, hogy a tárcát akár ellopták, akár elvesztették, az csak a Parlament-pincében történhetett, mert ott fizetett a mérnök utójára. A Parlament-pince éttermében záráshoz készültek, amikor a társaság visszaérkezett. Azonnal hívták a bérlo-tulajdonost, aki az egész személyzetét visszatartotta, hogy a tárcát előkerítsék és a keresésben segítségére legyenek. Valaki azt a gyauját fejezte ki, hogy a tárcát valószínűleg ellopták, mert fizetősök többen álltak körül a mérnököt, akinek tárcájában százasok duzzadtak. Miután a keresés eredménytelen maradt, a mérnök **feljelentést tett a főkapitányságon, ahonnan detektívek mentek ki azonnal a helyszínre.** Kihallgatták a személyzetet és ekkor derült ki, hogy az egyik fiatal borfiu, **T. A.,** korábban hazament.

Kimentek a borfiu lakására, **Pesterzsébetre,** ahol a detektívek vállaltára fogták a gyereket. Rövid idő mulva a **fiu beismerte, hogy a pénz nála van, elő is került a fiu táskájából az ezer pengő hiánytalanul.** Azzal védekezett, hogy a pénzt nem lopta el, hanem az asztal mellett a földön találta a tárcát, azonban mikor az ezer pengőt meglátta, **kisértés fogta el és a pénzt ahelyett, hogy beszolgáltatta volna, megtartotta.** Behozták a főkapitányságra és őrizetbe vették. Vasárnap délelőtt szabadonbocsátották, mivel semmiféle bizonyíték nem merült fel, hogy lopott volna. A kihágási eljárást azonban folytatják ellene.

Ha pénzre van szüksége
budapesti vagy pestkörnyéki házra és építkezésre gyorsan és előnyösen kaphatja
SOLTI LAJOS
volt bankkegvezető által
Juda-ost, V, Gróf Tisza István-utca 10
(volt Fűrész-utca) Telefon: Ant 800 95

HA AUTO
LEGYEN **MERCEDES-BENZ**

Szerkesztői üzenetek levélben

Fölhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy „Szerkesztői üzenetek” formájában minden közérdekű kérdésre levélben válaszolunk, olvasóinknak ügyes-bajos dolgukban fölvilágosítást adunk.

Mindenkinek a legnagyobb készséggel állunk rendelkezésére, csupán azt kérjük, hogy levélükkel egyidejűleg a fenti szelvényt is 20 filléres válasz-postabélyeggel egyetemben küldjék be szerkesztőségünk címére.

A hozzánk intézett levélborítékon feltűnően megjelölendő „szerkesztői üzenet”.

Minden kérdésre egy héten belül válaszolunk. A „sürgős”-sel jelölt kérdéseket soron kívül intézzük el.

Szerkesztői üzenet-szelvény

Név: _____
Pontos lakeim: _____

Hítközségi Választások Ellenzéki Pártjának
(központi iroda VII., Király utca 87; Telefon: J. 325—52 és J. 431—62)
közzeti gyűlésel:
1931 jannár hó 21-én (szerdán) este fél 8 órakor a Lovrana kávéház külön helyiségében, VI., Király-utca 102. szám.

TUNGSRAM
MEGBIZHATÓ
JÓ

Magyar Hétfő filmhirdetője

E héten a főszerepben: A beszélő Greta Garbo és a néma Marlene Dietrich

Az elmúlt héten valóságos premier-rohamot indítottak a mozik a közönség ellen. Még a második hetes *Fátia és Fészek* is *Uhrauführung*-ot hozott, *Marlene Dietrich* *Uszó bőrön* című néma filmjével. Ezt a filmet bátran bemutathatta volna bármelyik elsőbetsézes mozi, akármelyik megbukott beszélő film helyett. (Helyhiány miatt nem akarunk példákat felsorolni.) *Marlene*, a világhírű *«Kék angyal»* már

ebben a filmben is megmutatja erőslánkörmelét.

de ebből a filmből azt is megértjük, hogy miért aratott ez a német színésznő már az első beszélőfilmjével olyan nagy sikert. Hogy divatos meghatározással éljünk: *Marlene Dietrich* sex appealjének 60 százaléka hangjában rejlik. Ezzel szemben

Greta Garbo sex appealjének egyáltalában nem fontos része a hang.

Annak ellenére, hogy *Greta* hangja meglepően jó és megszólalásánál egyáltalában nem követte kiabálás, a beszélő *Greta Garbo* első hangosfilmjének nem lesz olyan szédületes sikere, mint néhány régebbi néma filmjének. Ennek okát azonban ne annyira *Greta Garbo*ban, mint inkább a darabban keressük. *Jacques Feyder*, a rendező, aki az Olympiából bravuros filmet csinált, az *Anna Christie* filmrevitellénél nem tudott megszabadulni a szindarab korlátjaitól és így *O'Neill* szindarabjának filmváltozata hosszadalmas, sőt sokhelyütt unalmas lett. *Greta Garbo* temperamentumos egyéniségének nem felel meg az asztal-melletti hosszú beszélgetés. A *Radius* mindennek ellenére sikert arat majd ezzel a filmmel, mert a *Greta* rajongók mind megnézik és bizonyára örömmel állapítják meg, hogy

isteni kedvencük hangja talkieképes.

A *Royal Apollo* megint sikert fogott ki. A *Monte Carlo*: Lubitsch-film tele lubitschi ötletekkel. Füllemászó melódiák, remek színészek. A főszerepben *Jaenette MacDonald*, akiről harmadik filmje után fenntartás nélkül megállapíthatjuk, hogy

ő a hangosfilm legszebb hangja színésznője.

A gép tökéletes szépséggel és tisztasággal tudja visszaadni a hangját.

Három operettszínházunk is készült már a világhírű *No, No Nanette* bemutatására, amely, mint filmoperett most végre elkerült Budapestre. A *Kamará*-ban és *Corso*-ban feleledültek a régi ismerős melódiák (*Katóka légy a babám*, *Thea for two*), de maga az operett meséje egyáltalában nem tér el az amerikai operettszínházétól.

A pesti operettszínház valószerűleg nem is lett volna sikere.

Nagyon jó a film revüszere, amelyben néhány új ötletet találunk. Ez elég nagy szó a nagy amerikai revüfilmek után.

A *Décsi* új filmje: *Ha a nő akar...* — nagyon aktuális. Eddig nálunk a golf csak a kiváltságosok szórakozása volt, de néhány nap óta már

minden pesti polgár esekély egy pengőért golfozhat

az előkelő szálló golfszobájában. Ez az *«aktuális-film»* pedig éppen a gólról szól, *gondtalan amerikaiak golfozásáról*. Ha a gondtalanágat nem is, de a golfozást mi is eltanulhatjuk a két főszereplőtől: *Miss Nancy Carroll*-tól és *Mr. Charles Rogers*-tól.

Corvin, Palace és *Ufa* új filmje *A lumpok bálja* a vaskos német humor terméke. Van benne néhány mulatságos jelenet, de szerény véleményünk szerint teljesen elég lett volna, ha — csak két mozi mutatja be.

A heti premiersorozat az *Omnia* fejezte be *A fehér barát* című szép filmmel. Ezzel a képpel az *Omnia* visszatért a komoly elsőbetsézes bemutatás színházak sorába. **Hevesi Endre.**

Két remek filmet ajánlunk:
MONTECARLO
LUBITSCH MESTERMŰVE
Royal Apollo
VÉGE A DALNAK
BOLVÁRY
nagyszerű filmje
Forum

50.000 pengős váltságdíj, asszonyverés, szerelem és házassági ígéret

Egy Kossuth Lajos-utcai divatruház junior főnöke, a selyemárugyáros és felesége a szereplők

Példátlannul álló szerelmi háromszögről, annak bonyodalmaról és botrányáról kell beszámolnunk. A szereplők: egy Kossuth Lajos-utcai divatruház juniorfőnöke, a kényszerességbe jutott selyemárugyáros és annak fiatal, szép, de mint később kiderül, nem megközelíthetetlen felesége.

Derekszögből háromszög...

Eddig még nem sikerült pontosan megállapítani a szereplők díszkréciója miatt, hogy hol zártult le a szerelmi háromszög? Lehet, hogy az öt-órás teán, vagy a divatos fürdőhelyen, esetleg egyik mondanivaló után ismerkedett meg az előkelő belvárosi divatruház juniorfőnöke a szobánforgó asszonnyal. A megismerkedés után röviddel a barátság mind szorosabbá vált, a továbbiak már amerikai tempóban következtek. Természetesen mindkét szereplő — már saját érdekében is — kerülte a nyilvánosságot. Néha néha mégis megtörtént, hogy együtt látták az asszonyt a szerelmi házasság átlójával, a nem éppen szimpatikus megjelenésű, de... belvárosi divatruház főnökével.

A férj — mint évezredek tapasztalatok is bizonyítják — legutóbbra tudta meg, hogy mik történtek a háta mögött. Jól nevelt férj lévén, nem adott hitelt a szóbeszédnek és a *«jábanvaló»* figyelmeztetéseit a legerélyesebben visszautasította. Lehet, hogy ezt csak azért tette, hogy saját becsületét védje, vagy nem akarta ezekkel a vádakkal feleségét megsérteni, amíg nem szerez bizonyítékokat.

Kitör a botrány...

A jó barátok bizonyítékokról is gondoskodtak, de a férj ezeknek sem akart hitelt adni. A gyanu árnyéka azonban akarata ellenére is belopódzott a szívébe. Figyelni kezdte feleségét, de semmit sem sikerült észrevennie. Amikor az asszony szabónőhöz vagy cukrászába ment, próbált kis íróasztal-vizsgálatot tartott. Ez is eredmény nélkül végződött. Már azt sem bánta volna, hogy kompromittálva van felesége, de bizonyosodjon meg elől. Emésztette a kétség, féltékenységi jeleneteket rögtönzött, megvádolta a feleségét olyan vádakkal, amelyek felizgattott agyában születtek meg. Az asszony tiltakozott, kért, könyörgött, sirt, hogy semmi sem igaz, aljas rágalom, minden

Marlene Dietrich legyőzte a német gázsirekordereket

Marlene Dietrich, a népszerű *«Kék angyal»* szabadságot kapott hollywoodi gyárától és ájtott pihenni Európába. Berlinben természetesen meghozták szerződési ajánlatokkal.

A Grosses Schauspielhaus 2500 márkát ajánlott fel neki esténként.

Ezzel a gázsival *Marlene* legyőzte volna a német gázsirekordereket, mert *Pailenberg* *«csak»* két ezret, *Richard Tauber* pedig 1500 márkát kap fellépésenként. *Marlene Dietrich* azonban *csak* elméletileg győzött a gázsifronton, mert a Paramounttal kötött szerződése szigorúan megtiltja, hogy színpadon fellépjen. Képzeltető, *Marlene* milyen fájo szívet utasította vissza a napi 2500 márkát.

Hogyan lehet őszinte kritikával sok pénzt keresni

A *Peimann*-listára esküsznek az osztrák mozisok. Ezt a listát *Peimann* bécsi újságíró „találta fel”, lényege: a becsületes, megfizethetetlen filmkritika. *Peimann* minden filmről őszintén, objektíven megírja véleményét, megjelöli — rendszerint jól — a várható üzleti eredményt. A *Reimann*-listára nem vesznek fel hirdetést, ellenben minden

SUPER FILM A.-G.,
Wien VII., Neubaugasse 25

T. ECO FILM RT.

Arról értesülünk, hogy Önök *«INGAGI»* című expedíciós filmünknek Budapesten való megjelentetésére nézve több mozival tárgyalnak.

Felhívjuk figyelmüket, hogy ez a film ugy kulturális, mint szórakoztató értékénél fogva az utóbbi idők legnagyobb sikere volt és ezért nekünk, mint a film európai forgalombahozóinak, nem lehet közömbös, hogy az milyen moziban kerüljön bemutatásra. Nyomatékosan figyelmeztetjük Önöket, hogy a filmkülönlegesség csakis olyan moziban jelenhet meg, melyeknek publikuma értékelni az ilyen páratlan képsorozatot.

Tudomásunk van róla, hogy a budapesti Kamara *«Byrd délsarki utazása»* filménél e mozi közönsége nemcsak felismerte, hanem értékelte is az ilyen zsánerű film kiválóságait, továbbá, hogy az *ORION*-mozgó publikuma érdeklődik leginkább a hasonló kvalitású, sablontól elütő filmek iránt, ragaszkodunk kell ahhoz, hogy az *«INGAGI»*-nak a *KAMARA* és *ORION*-ban való bemutatásával e mozi közönségének tegyünk szolgálatot.

Kiváló tisztelttel

SUPER FILM A.-G.
Mezei s. k.

alapot nélkülöző hazugság minden szó, amit róla beszélnek.

A férjet sikerült meggyőznie az erőyes hangú asszonynak és a könnyek megtették hatásukat. *A férj becsületot kért és beismerte, hogy csak ő találta ki azokat, amit az imént elmondott.* Így azután egyelőre rendben is volt minden. A gyáros ismerősei, látva, hogy hiábavaló minden figyelmeztetés, lassanként ellaligattak. A családban a férj és feleség között helyreállt a béke. A gyanutenger hullámai teljesen csendesültek. *Egyszer csak azonban...*

A férj alkalmatlan időben érkezett és a tagadás hiábavaló lett volna. *Ezt a szituáció ki is zárta...*

Asszonyverés, kérdőrevonás...

Ilyen esetben a jól nevelt férj megveri a csábítót. A férj azonban, ugylátszik, rosszul volt nevelve, mert az asszonyon töltötte ki bosszuját. A csábító pedig csendben elvonult. Majd megmondolva magát, elküldötte segédeit (párhajsegédeit) a megcsalt férjhez és kérdőre vonatta, hogy mi joga merre az megverni *«meggaszonyt»*? Erre nem is gondolt a férj, hogy nemcsak a feleségét, de egyszemélyben ugyanakkor a csábító meny asszonyát is megverte. Nem nagyon érdekelte tovább az ügy, hanem megverekeedett a belvárosi divatruház főnökével, akit arcán meg is sebesített...

50.000 pengő váltságdíj

A divatruház juniorfőnöke nemcsak muló kalandnak tekintette az asszonnyal való viszonyát. *Házassági ígéretet tett, hogy amennyiben elvált férjétől, örömmel feleségül veszi.* Annál inkább is meglehetette ezt az ígéretet, mert a váltságdíj levő asszony egyik leggazdagabb budapesti selyemgyár tulajdonosának a lánya. Közben azonban a selyemgyár kényszerességbe jutott és olyan volt a szituáció, hogy a házasság nem fog létrejönni.

A szerelem azonban nem ismer logikát és a divatruházkereskedő a kényszeresség ellenére is hajlandó volt a házasságot megkötni.

Amikor a férj látta ezt a nagy szerelmet, feltevélt szabott és pedig: *csak akkor hajlandó elválni hűtlen feleségétől, ha a férjfelölt 50.000 pengő váltságdíjat fizet.*

Tudomásunk szerint az egyezkedések még folynak...

mozis havonta 30 schillinget fizet *Reimann*-nak a könyvmozis listáért. Körülbelül ezer előfizetője van *Reimann* urnak, aki ily módon, mint hozzáfelelhetetlen és megfizethetetlen kritikus 30.000 schillinget keres havonta.

**Döntő sikert aratott
A fehér
apáca
testvérfilmje
A fehér
barát**
Kizárólagosan az
Omniában

ÓVÁS! Wien, 1931 január 16

BUDAPEST

SUPER FILM A.-G.
Mezei s. k.

A **RADIUS METRO FILM** **AFALOTA** igazgatósága kéri a közönséget, hogy
GRETA GARBO
első németül beszélő filmjének
ELŐADÁSÁRA
jegyeit a tolongás elkerülése végett
ELŐRE MEGVÁLTANI
szíveskedjék.

Schwartz Ábrahám — az új földesur...

Az ingatlanpiacon rendkívül érdekes ház, illetve földbirtokcsere áll az érdeklődés központjában. *Festetics* *Kristóf* gróf háromezer-hatszáz holdas birtokát, amelyből ezerhatszáz hold erdőség, elcserélte a *Schwartz* *Ábrahám* tulajdonát képező *Semmelweis*-utca 27 és *Gerlőczy*-utca 11. számú ötemeletes sarokházra.

Schwartz *Ábrahám*, mint földhözragadt szegény nyitrai fiú érkezett Budapestre, hogy itt valamihez kezdve jövőt alapítson. Képességei csupán arra tették alkalmassá, hogy mint *nehéz testlímunkás keresse meg kenyerét*. Jobb hiányában a gabonacselevősnél mint rakodómunkás dolgozott. Fizetésének felét létfenntartásra, másik felét pedig kölcsönként kamatra kihelyezte. *Számitásai minden várakozáson felül sikerültek.* Csakhamar, rövid pár esztendőn belül tekintélyes vagyona tett szert. Pénzületei azonban tudására jutott a hatóságoknak is, miért is több eljárás folyt ellene. Mintegy harminc évvel ezelőtt *Schwartz* *Ábrahám*, aki tisztában volt a pénz hatalmával, megkönyörkezte egy ügyéből kifolyólag *Soós* kuriai bírót, aki egy perének referense volt. A bíróság akkor felmentette *Schwartz*-ot. Később azonban kiderült, hogy mi volt a *felmentés hátterében*. *Soós* Amerikába távozott, *Schwartz*-ot pedig elítélték.

Erről a büntetésről *Schwartz* *Ábrahám* az idők folyamán teljesen megfeledkezett és elől-ről kezdte üzletét, a *penzhitelvezést*. A hatóságoknak továbbra is munkát adott, miért is később, más spekulációba kezdett. Egyik keresztény egyházközség Budán levő hatalmas ingatlanát száz évre kibérelte. Bérletdíj fejében ma évi tíz koronát fizet. Ezeket a telkeket öröklakásos részvénytársaságot akart létesíteni, meg is kezdte az építkezéseket. Az öröklakás tulajdonosai tíz évi részletfizetés mellett jutottak volna ingatlanuk birtokába. *Ez az üzlet azonban nem sikerült.* *Schwartz* *Ábrahám* visszatért első szerelméhez.

De mintha elhagyta volna *hagyományos* szerencséje. A kihelyezéshez egyik nagybanktól nagyobb összeget vett fel, amelyet kamatra igyekezett kihelyezni. A kihelyezés meglőrtént ugyan, de annál nehezebben ment a *kamatok és tőke visszaszerzése*. Ezen az üzleten sokat vesztett. Megelégelte Budapestet és elhatározta, hogy vidékre teszi át újabb és újabbal már a régítől eltérő munkálkodásának színterét.

Festetics gróffal történt esere folytán birtokába jutott a somogy megyei 3600 holdas *Sziagy*. *Schwartz* *Ábrahám*, mint értesülünk fűrésztelepet szándékozik itt felállítani. Ez annál is inkább elképzelhető, mert az 1700 holdas erdőségből a megállapodás szerint, évente husz holdat kitermelhet. A hatvankilenc éves sok vihárt látott *Schwartz* új munkoldási tere bizonyára meghozza számára a vidéki élet nyugalmát.

RÁDIÓ

A rádió hétfői programja

- 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye.
- 9.30: Hírek.
- 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból.
- 12.05: Hangverseny.
- 12.25: Hírek.
- 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

- 4.00: Asszonyok tanácsadója.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírek.
- 5.30: Radoné Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammel-zene kísérettel.
- 7.30: A Budapesti Filharmóniai Társaság hangversenye a m. kir. Operaházból.

PERTRIX

Szárarelemek és telepek
zseblámpa és anódelepek
számára.

Teljesítményük felülmulhatatlan.
Minden szaküzletben kaphatók.

Kérem az Optynt, a Werk IV.-et, próbálják ökö meg. Ujjab kinlódás. Lövöldözés, megfigyelés, telefonálgatás. Ők is — rövidke...

Végre is felfejlődött a négy könnyű honvédtüzér-üteg. Modernebb és messzebbhordó ágyúival. Leadjuk nekik is az adatokat, s a Grochovce melletti 264-es magaslatról megnyitják a tüzet. Két irányban: Fredropol és Kopystanka felé.

Fredropol azonnal felveszi a harcot. Szemmel láthatóan ismerik a pontos távolságot. Hála Redl ezredesnek, jók a térképeik, be vannak löve már mindenre. Veszélyes lehet már most a helyzet, amikor Fredropol hirtelen elhallgat. Már boldogan hiszszük, hogy honvédtüzéreink beléjük találtak, amikor látjuk: ellenséges gyalogság nyomul előre, s támad a honvédekre. Mielőtt azonban a kétes kimenetelű közelharc megkezdődne, Festl altábornagy parancsot kap Tamássy Árpádtól a visszavonulásra. Átkarolás fenyegetett. A csapataink lassan visszavonulnak, mi pedig zárótüz alá vesszük a teret, hogy az őrszok utánuk nyomulását megakadályozzuk. Tamássy is fevonul a Werk VI.-ból, ahol táborkarával irányította a harcot, meg vissza a városba...

Az izgatmas színjáték véget ért. A honvéd-csapatok megtanulták, hogy a kitörés számukra mennyi bajjal és szenvedéssel jár, az életbenmaradtak azonban mégis csak visszatérnek a városba, a meleg kaszárnyákba, mi pedig újból csak azt tapasztalhatjuk, hogy felszerelésünk milyen silány, gyatra, mit sem érő...

„Fölösleges vérontás elkerülése végett...“

Ezt a nemes, pacifista izü mondatot írta le 1914 októberében egy orosz tábornok. Ugyanaz, aki egy hét múlva „fölöslegesen” annyi ezer katonájának vérért ontotta...

«Kis mozgó lovascsapat fehér zászlóval közeledik» — jelentik a jaroslai uti őrségünkről október 2-án délután Przemyslben a várparancsnokságnak... Autó megy a vezérkar utasítására a hadi követéért...

Szabályszerűen — a Dienstreglement ennyi és ennyi cikkelye szerint — bekötik fehér zsebkeendővel a kis alacsony, cvikkeres Wandam alezredesnek a szemét. Mint egy gicces mozdírámban, vagy egy ponyvaregényben, úgy történik minden itt is.

Az autóból még bekötött szemmel száll ki cigarettázva, láthatóan idegesen az orosz vezérkari tiszt, a Przemysl várát körülzáró 3. hadsereg parancsnokának, a bolgár renegáthól prosita tábornokká felmelkedett Radko Dimitrieffnek vezérkari főnöke. Azután felvezetik az emeletre. Egy kicsit kómikusan hat az imbolygó, vakok módjára tapogatózó emberke. De nevetni senkinek sincs kedve: vérszenes komoly a pillanat, úgy lehet életről-halálról határozó. A háboruban nincs sokszor alkalom a nevetésre...

Végre Hubert Ottó alezredes — Kuzmanek Hermann altábornagy, Przemysl várának parancsnoka, mint vezérkari főnökét őt bizta meg a hadikövet fogadásával — előtt áll Wandam alezredes. Leveszik szeméről a zsebkeendőt. Idegesen pislogat, kápráztatja a hirtelen napfény. Cvikkerét keresi elő, majd zsebéből levelet húz ki, s némán átnyújtja Hubertnek. Ugy látszik az orosz Dienstreglement a bemutatkozást tiltja el, vagy pedig úgy gondolja, hogy beszél helyette a levél is.

Hubert izgatoltan nézegeti a kézbeadott borítékot. Kivül a címzés egyszerű:

«A várparancsnok Urnak.»

Felbontja, s egy orosz gépirású levél hull ki belőle. Szerencsére udvariasságból német fordítást is mellékeltek hozzá. A történelmi levél szövegét később publikálták s az így fennmaradt:

PARANCSNOK ÜRI

A szerencse elhagyta a császári és királyi hadsereget. Csapataink utolsó eredményteljes harcai megadták nekem annak a lehetőségét, hogy a Nagyméltóságodra bizott várat körülzárjam.

Lehetetlennek tartom, hogy kívülről bárminemű segítséget is kapjon. Fölösleges vérontás elkerülése végett alkalmoszerűnek tartom, hogy Nagyméltóságodnak ajánlatot tegyek a vár átadására vonatkozó tárgyalások megkezdésére, miután ez esetben lehetséges volna a Legmagasabb Főparancsnokságtól a katonai becsületet megóvó feltételeket kérnem az Ön és helyőrsége számára.

Azon esetben, ha Nagyméltóságod óhajtja a tárgyalás megkezdését, úgy legyen szíves a mi kellően meghatalmazott követünkkel, Wandam alezredes urral, feltételeit közölni.

Egyben megragadom az alkalmat, hogy Nagyméltóságodnak nagybecsülésemet kifejezzem.

A Przemysl körülzáró hadsereg parancsnoka.

RADKO DIMITRIEFF s. k.
gyalogsági tábornok

Kuzmanek, Tamássy, Hubert egymásra néznek. Tamássyból tört ki először a düh:

— Unverschämtheit...

Mert október másodikán szikratáviratuink ezt jelentették:

«A Magyarországra való benyomulást hiába próbálták meg az oroszok. Az uezsoki szorosnál visszaverettek, s hadseregünk feltartóztathatatlannul üldözi őket. Galiciában győzelmesen haladnak hadseregeink előre, s támadásaikat mindenütt siker koronázza...»

— Nem kell válaszolni — vágja oda Tamássy. Németül, mert Kuzmanek, a nagyszabéri születésű parancsnok csak törte a magyart és «szolgálatban» különben is: deutsch sprechen...

— Meg kell mondani jól a véleményünket — hajlik, mint mindenben a kompromisszum felé a várparancsnok.

S már írja Hubert — a vár esze — a goromba választ, de Kuzmanek kiveszi kezéből a tollat és a parancsnok sajátkezűleg németül írja:

«Parancsnok Ur!

Méltóságomon alulinak tartom, hogy az Ön szegyeteljes ajánlatára érdemleges választ adjak.

Przemysl őrségének parancsnoka.»

Künn az előszobában ezalatt idegesen cigarettázva ül a kis köpcös Wandam alezredes. Senki szóba sem áll vele. Hozzák a válaszlevelet. Újból bekötik szemét, levezetik a lépcsőn. Ranzenberger főhadnagy mellé ül az autóból s néhány perc múlva ismét a jaroslai őrség előtt vannak. A kíséző kozák-lovasok bizony azóta már jobb viszonyba keveredtek az őrség tagjaival. Vigan folyt már a «duma», s megindult a később annyira általánossá vált csere-üzletek ősapja.

Wandam szeméről lekerül ismét a zsebkeendő. A bucsu rövid:

Wandam (gunyosan): Do svidanie... Auf Wiedersehen...

Ranzenberger: Szívesen látom, ha foglyunk lesz Przemyslben...

Fordítva történt sajnós... De akkor még ezt senki sem tudhatta...

Bosszankodva Radkó «vakmerőségén», a várparancsnok elrendeli, hogy éjjelkor a várban lévő 30.5 mozsarak indítsák meg tüzüket 8—10 kilométeres körben arrafelé, ahol a körülzáró sereg főhadiszállásait sejtik. Az eredmény természetesen csak morális lehetett...

Október negyedikén továbbmegyünk. Tamássy, akiben forrott a méreg, a III. védőkerület előtt, a vár északnyugati oldalán ujjab kitörést rendel el. A gyulai és verseci honvédek vezérkednek errefelé Bernátsky ezredes hősi dandárja, de kimegy velük a 4. honvédhuszárosztály is. Prónay György és Gábor báró huszárhadnagyk itt szerzik signum laudis-ukat.

Gyönyörűen ment minden, amíg a honvédek után támadásbainduló 10. cs. és kir. osztrák népfelkelő ezred hirtelen meg nem torpan, sőt visszavonulásba nem kezd.

«Jobbszárnyunkat tulerő támadta meg» — jelentik a landwehrek.

Tamássy nem hiszi, de közben vezérkari tisztjeivel elfoglalt állását is tűz éri, vissza kell húzódnok, s ezalatt az osztrákok visszavonulása futássá fajul. Ezt már nem tudja nézni dombóvári Révy Kálmán őrnagy, Tamássy vezérkari főnöke. Revolvért ránt, s oldalán Schweitzer Ernő vezérkari századosal megállásra bírják a futó ezredet. De már minden elkésztett. A Landwehr-ezred mellett felvonult 33. ugyan-csak osztrák-rutén népfelkelő ezred visszaözlök az övönalba:

— Nekünk már elég volt — jelenti parancsnokuk.

S ezzel a harc végetért. Néhány nap múlva kitént, hogy az osztrákoknak volt tulajdonképpen igazuk. Tévedésben voltunk. A kitörés elhatározására Kuzmaneket az birta, hogy «nagyobb erők délkelet felé való vonulását» állapítottuk meg egy társammal az Optynból. A várparancsnok azt hitte, hogy a Galiciában harcoló tábori hadseregükhöz iparkodnak s ezt akarta Tamássy megakadályozni. Két nap múlva már — sulyos áron — tudtuk, hogy nem erről volt szó: Radkó Dimitrieff a vár erőszakos ostromát készítette elő az általam is észlelt csapateltolásaival...

(Folytatjuk.)

A Magyar Hétfő következő számában megjelenő folytatások

Az első tűz...

Przemyslben az oroszok!

Jönnek a honvédek!

Megrendelő-jegy

Alulírott ezennel megrendelem a „MAGYAR HÉTFŐ“-t*)

egy évre . . . . . P 3.—

fél évre . . . . . „ 1.50

negyed évre . . . . . „ —.80

díjtalan postai megküldéssel.

Az előfizetési díjat a mai napon postautalványon feladtam.

Név: .....

Pontos lakcim: .....

*) A nem kívánt törlendő.

A Magyar Hétfőnek írják

B. lapja f. évi január hó 5-iki első számában «Autobusz és autógyártás állami pénzen. Az Állami Gépgyár versenye» cím alatt közlemény jelent meg, melyre vonatkozóan kérjük az alábbi nyilatkozat közzétételét:

Nem igaz az, hogy az Állami Gépgyár hitel-feltételeivel és az állami támogatás folytán könnyebb üzleti lehetőségeivel olyan versenyt okoz, amellyel a magántőke lépést tartani csak nehezen tud. A tényállás az, hogy az Állami Gépgyár üzleti tőkétéért éppen úgy fizet kamatot, mint bármely magángyár és így a magángyárakkal szemben a hitel-feltételek megszabása tekintetében előnyösebb helyzetben nincsen, üzleti lehetőségei pedig szintén nem különböznek a magángyárak üzleti lehetőségeitől, mert az állami részéről e tekintetben különleges támogatásban nem részesül. Nem igaz az, hogy a fővárosi 50 drb. autobus vételára 5,000,000 pengőt tesz ki, mert

az egész munka vállalati értéke mindössze 3,000,000 pengő lehet, mely összegből 1,200,000 pengő a karosszériára és abroncsolásra esik, mely utóbbiak szállításánál az Állami Gépgyár szóba sem jöhet és így az egész munkában az Állami Gépgyár legfeljebb 1,800,000 pengő erejéig részesülhet. Az egész szállításra az Állami Vasgyárak a Ganzgyárral együtt nyújtottak be közös ajánlatot a Székesfehérvárosnak. Nem igaz az, hogy az Állami Gépgyár a személygyűjtő autókat 41,500 pengő egységáron ajánlotta és a szállításnál 46,000 pengő egységárat számlázott. A tényállás az, hogy az Állami Gépgyár a személygyűjtő autókat Elastic-abroncsolással 42,700 pengő, 42x9 méretű óriás légabroncsokkal pedig 46,000 pengő egységáron ajánlotta és a Készletügyi Hivatal az autókat óriáslégabroncsokkal 45,000 pengő egységáron rendelte meg, tehát ár-emelésről szó sincs. Nem igaz az, hogy a Ma-

gyar Államános Gépgyár azért volt kénytelen üzemet beszüntetni, mert elsősorban a MÁVAG részéről éles konkurenciába ütközött. A tényállás az, hogy a Magyar Államános Gépgyárral 1925. évben kötött racionalizálási szerződés ma is a legteljesebb munkamegosztásban dolgozik az Állami Gépgyárral. Végül nem igaz az, hogy az Állami Gépgyár a MÁG. telepít megvéve ottan személyautókat kíván gyártani.

Tisztelettel

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Lénárt

magy. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgatóhelyettes.

*

Tekintetes Szerkesztőség!

B. lapjuk f. hó 12-i számában megjelent «Mindennek a kibic az oka» című cikkre vonatkozólag kérem, hogy szíveskedjenek

közölni, hogy engem senki sem ütött meg, ruhámat sem tépték össze, vagy akár a legkisebb mértékben sem rongálták meg. Az ügynek bírói folytatása nem lesz, mert az eset így történt:

Egy vita közben tett sértő kijelentésemre Berkovits ur gesztikulálva válaszolt, amit én tetlegességi szándéknak vettem és felindulásomban őt többszörösen inzultáltam.

Az ügyet lovasias uton intéztük el és az erről szóló jegyzőkönyveket már lezárták.

Mindenki, aki ismer, tudhatja egyéniségemből kifolyólag lehetetlenség, hogy én bármely sértést megtorlatlanul hagyjak, vagy egy részemről történt sértésért elégtételt ne adjak.

Soraim közléséért előre is köszönetet mondva, vagyok

kiváló tisztelettel
Hartmann László,

MAGYAR HÉTFŐ SPORTJA

Székely pompás ideje a mai verseny szenzációja

Távolmaradtak a nagy ágyuk — Gólzápor a vízipólómérkőzéseken

A BBTE—FTC közös rendezésében lezajlott uszói verseny nem bővelkedett izgalmas küzdelmekben. Igen kis mezőnyök álltak starthoz. A 100 méteres főversenyben csak Székely és Szabados indult. A szenzációsnak ígérkező 100 méteres hölgyuszás startjánál nem láttuk Tóth Ilonkát, Lenkeyt és Sipost s így a versenyt gyenge eredménnyel Mallász nyerte.

Egyetlen kimagasló és örvendetes eredmény Székely 1.004 nagyszerű uszása a stafétában.

Bárányn kívül Európában ennél jobb időt még nem usztak.

A vízipólómérkőzések a favoritok nagy gólarányú győzelmével végződtek.

A szokottnál gyengébben szerepelt a bajnok UTE; ennek az a magyarázata, hogy a csapat tagjainak egy része résztvett a farszto 1000 méteres uszásban.

66 kétharmad ifj. hölgyhátuszás. 1. Csukai FTC, 1.07.8, 2. Báder UTE.

100 m. l. o. gyors. Balaioni vándordíj. 1. Székely FTC, 1.01.6, 2. Szabados UTE.

100 m. l. o. hölgyhátuszás. 1. Mallász FTC, 1.31.2, 2. Vámos E. UTE, 3. Komáromi UTE.

100 m. l. o. melluszás. 1. Lantos FTC, 1 p. 22.6, 2. Forrai FTC, 3. Répa MAFC.

3x66 kétharmad ifj. vegyes staféta. 1. MAC, 2.26.4, 2. FTC, 3. MTK.

100 m. l. o. hölgy melluszás. 1. Bethlen Margit FTC, 1.37.2, 2. Bárány M. FTC, 3. Pesti FTC.

100 m. l. o. hölgy gyorsuszás. 1. Mallász FTC, 1.24, 2. Papp UTE, 3. Boross FTC.

1000 m. gyorsuszás. Balatoni vándordíj. 1. Halassy UTE 13.45.8, 2. Bozsi UTE, 3. Németh.

1. UTE a) csapat, 2. UTE b) csapat, 3. FTC, 400 m. junior gyorsuszás: 1. Jakab UTE 5.45, 2. Házi FTC, 3. Takács FTC.

3x100 m. l. o. vegyes staféta: 1. UTE (Hild, Nagy K., Sabados) 3.43.8, 2. FTC, 3. BESZKART

4x100 m. hölgy gyorsstaféta: 1. FTC 5.41.4, 2. MUE, 3. FTC b.

Nagy küzdelem az UTE vándordíjas birkozóversenyén

A légsúlyban Gyarmati (Testv.), pehelyben Fehér (FTC), könnyűben Surányi (MTK), a nagyközépben dr. Papp (MAC) győzött

A régi képviselőház dohos levegőjű termében rendezett birkozóversenyek után nagyszerű meglepetés volt a birkozó-közönség részére a Tungram fedett sportsarnokában rendezett UTE-verseny.

A hatalmas méretű fedett tennispályán rendezte meg az UTE vándordíjas versenyét. Nagyszerű levegő, ragyogó tisztaság, pompás öltözök, zuhanyok minden vonalon higiénikus berendezés, teljes nappali világítás lepte meg a versenyzőket és a közönséget az UTE mai versenyén.

A legnagyobb elismerés illeti meg Aschner Lipót, az UTE elnökét és az Izó vezérigazgatóját, hogy megvalósította Ujpesten a fedett sportsarnokot, amiről Budapest még egyelőre csak ankétozik.

Légsúly. 1. Gyarmati (Testvériség), 2. Arányi (MTE), 3. Imrik (MTE).

Légsúly: Arányi MTE győz Imrik UTE ellen. Nagy meglepetés. Imrik az első percben öntusból esik. Gyarmath Testv. győz Bányász B. Vas. ellen tuss. Gyarmath Testv. győz Arányi MTE ellen pont. Imrik UTE győz Bányász B. Vas. ellen. Imrik karfeszedéssel hibba hozza ellenfelét. A jól tartott hidat végül Imrik betöri. MÁV.

Pehelysúly: Galambos B. Vas. győz Proka II. UTE ellen pont. Fehér J. FTC győz Tóth Szeged ellen pont. Szel HAC győz Fehér M. FTC ellen tuss. Németh MÁV győz Galambos B. Vas. ellen tuss. Proka UTE győz Tóth Szeged ellen tuss. Szel HAC győz Fehér J. FTC ellen pont. Fehér M. FTC győz Németh MÁV ellen pont. Szel HAC —Proka UTE. Mindkettőt leléptették a bírók. Értelhetetlen ítélet. A bírók kellett volna leléptetni. L. Fehér I. FTC, 2. Fehér II. FTC, 3. Németh

Könnyűsúly. 1. Surányi (MTK), 2. Kárpáti UTE, 3. Bognár (UTE).

Surányi MTK—Bognár UTE ellen pont Surányi tussolt, de a bíró nem adta meg. Egyenlő ellenfelek küzdelme.

Gyarmath Testv. győz Imrik UTE ellen pont. Unalmas lélek nélküli tologatás.

Könnyűsúly: Tasnádi MAC győz Németh BSE ellen pont. Surányi MTK győz dr. Ambrus MAC ellen pont. Kárpáthy UTE győz Juhász Postás ellen tuss. Bognár UTE győz Boldis Törökvs ellen pont. Tasnády MAC—Beke UTE akció híjján mindkettőt leléptették. dr. Ambrus MAC győz Németh BSE ellen tuss. Surányi MTK győz Juhász Postás ellen tuss. Kárpáthy UTE győz Boldis Törökvs ellen tuss. Tasnády MAC győz Bognár UTE ellen pont. Dr. Ambrus MAC győz Beke UTE

ellen pont. Sarányi MTK győz Kárpáthy UTE ellen pontozással.

Kis közepsúly: Próka I. UTE győz Ligeti Törökvs ellen tuss. Vidéki BESZKART győz Nagy MÁV ellen tuss. Rétháti MTE győz Varga Török vs ellen tuss. Sárosi Testvériség győz Benkő MAC ellen pont. Egyenlő erőik küzdelme. Finyák UTE győz Csizsár—FTC ellen pont. Finyák még nincs formában került a szőnyeget. Állásból folyton kilöki ellenfelét, alulról pedig kuszik ki a szőnyegről. Ellenfele még kevesebbet mutatott.

Finyák UTE győz Kamarás Testv. ellen. Próka UTE győz Kamarás HAC ellen pont.

Kisközép: Rétháti MTE győz Vidéki BESZKART ellen tuss. Csizsár FTC győz Sárosi ellen pont. Finyák UTE győz Csizsár FTC ellen tuss. Próka UTE győz Varga Törökvs ellen tuss. Ligeti Törökvs győz Kamarás ellen tussal. Papp dr. MAC győz Tunyoghgy FTC ellen pont. Nagyon nehéz mérkőzés. A versenyzők kétszer kiestek a ringből. Papp másodsor veséjén megsérült, de tovább birkozott és megérdemelten győzött.

Nagyközép. 1. Dr. Papp MAC, 2. Tunyoghgy FTC, 3. Gőndör Törökvs

Nagyközép: Gőndör Törökvs győz Bartalics ellen pont. Akciószegény mérkőzés.

Dr. Papp MAC győz Barbari B. Vas ellen. Tunyoghgy FTC győz Gőndör Törökvs ellen tuss.

Nehéz súly: Szalay MTE győz Badó FTC ellen tuss. A nap legszebb mérkőzése és egyben legnagyobb meglepetése. Horling UTE győz Kont FTC ellen tuss. Varga BESZKART győz Katicus Pécs ellen tuss. Kurucz Szeged Kont FTC. Akció híjján mindkettőt leléptették. Szalay MTE győz Horling UTE ellen tuss. Horling az elején szép ellenállást fejt ki, de Szalay nagyobb rutinjára győz. Badó FTC győz Varga BESZKART ellen tuss. Varga szivósan küzdött.

A boxcsapatbajnokságban a BTK és a B-vasutas győzött

Ma folytatták 800 néző jelenlétében a csapatbajnokságokat. Mindkét mérkőzés a favoritok győzelmével végződött.

Nagy meglepetés volt Gyurkó BTC nagy főlénye Kéri BTK-val szemben.

Gyurkó a győzelmet feltétlenül megérdemelte volna, de teljesen igazságtalanul döntetlen mellett határoztak a bírók. Szépen dolgozott Lovass BTK és Kubinyi NSC.

BTK—BTC 11:5.

B. Vasutas—NSC 10:6.

A csapatbajnokságban 3—3 győzelemmel a BTK és a B. Vasutas vezetnek.

Kimmerling a főiskolai korcsolyázás bajnoka

Magyarország főiskolai gyorskorcsolyázó bajnoki versenyt ma reggel az 5000 méteres futammal befejezték. Eredmények a következők: 1. Kimmerling 9 p. 24.2 mp., 2. Erdélyi 9 p. 30.1 mp., 3. Pataky, 4. Blazsejovszky.

A szombaton lefutott 500 és 1500 méteres és a mai 5000 méteres verseny összesített eredménye alapján Magyarország 1931. évi főiskolai gyorskorcsolyázóbajnoka Kimmerling 155.42 ponttal, 2. Erdélyi 159.61 ponttal, 3. Blazsejovszky 162.23 ponttal.

Magyarország 1931. évi férfi műkorcsolyázóbajnoka Hajós Harry lett.

Magyarország 1931. évi főiskolai női műkorcsolyázó bajnoka Greiner Zsuzsi lett, 2. Gábor Judith.

Lukas horcipojét gumival talpaljuk Defensor gumizsem IX, Ráday-utca 11. sz.

Rossz pálya, gyenge eredmények a siugró versenyen

A Magyar Sisövetség ma délelőtt a Normafa környékén lesiklóversenyt, délután pedig a jánoshegyi ugrósáncra ugróversenyt rendezett. A lesiklóversenyen negyvenhat férfi és hét hölgy állt a starthoz.

A férfiverseny távja 1.5 km. volt, abszolút sorrendje a következők: 1. Hargittay Géza BBTE, 2. Dierroff Ágoston MSK, 3. Iglauer Pál MSK.

A hölgyverseny távja egy kilométer volt, abszolút sorrendje a következők: 1. Szleterné Himfy Aranka BBTE, 2. vitéz Stadler Istvánné MSK, 3. Bally Jánosné, 4. Eleőd Anikó BBTE.

Az ugróversenyen tizenöt induló állott a starthoz. Az eredmények a következők: 1. Gerő Zoltán BBTE 20 és 22 méteres állott ugrással 129.2 ponttal, 2. Tamásy Zsolt MTE 20 és 20 méteres állott ugrással 125.4 ponttal, 3. Pintér Antal BTC 19.5 méteres bukott és 22 méteres állott ugrással 107 ponttal.

Ugy a lesikló, mint az ugrópálya a jeges felület miatt rossz állapotban volt, úgyhogy a gyenge eredmények ennek tulajdoníthatók.

Dr. Fényes

Rákó-zsi-u' 3'. I. emelet 1. ajtó. Rókussal szemben

Vivás

A Magyar Általános Hitelbank tisztviselőinek sportegylete és a Pénzüntéti Központ tisztviselőinek sportegylete vasárnap délelőtt rendezte a BEAC vívótermében a bankközi zárt kizárásos kardesapatversenyt.

A verseny részletes eredménye a következő: I. forduló: Hitelbank—Postatakarékpénztár 9:7, Kereskedelmi Bank—Pénzüntéti Központ 8:8.

II. forduló: Kereskedelmi Bank—Postatakarékpénztár 8:8, Pénzüntéti Központ—Hitelbank 11:5.

III. forduló: Pénzüntéti Központ—Postatakarékpénztár 11:5, Kereskedelmi Bank—Hitelbank 9:4.

A verseny győztese a Kereskedelmi Bank csapata (Frey, Tutzentaller, Müller, Vadász) 3 győzelemmel, 6 ponttal. Második a Pénzüntéti Központ csapata 2 győzelemmel, 4 ponttal. Harmadik a Hitelbank csapata 1 győzelemmel, 2 ponttal. Negyedik a Postatakarékpénztár csapata 0 győzelemmel.

Váradai György

kárpitos és díszítő, VII, Wesseliány-utca 19. sz.

Éváll minden a szakmába vágó munkát. E lapra hivatkozónak 0% engedmény. Telefon: J. 431—64. 20 éve fennállt cég.

A BKE legyőzte a lengyeleket

A tátrai sporthét utolsó napja a Budapesti Korcsolyázó-Egylet fényes játéka és biztos győzelme volt, amelyet a lengyel válogatott jég-hokicsapat felett 2:0 arányban (1:0, 0:0, 1:0) aratott. A budapesti csapat ezzel a jég-hokikortorna győztese lett és mint győzelmi trofeumot magával hozza a Snajdalek tábornok által felajánlott ezüst serleget, valamint a Tátra-serleg vándordíját.

Öreg urak, fiatal urak!

Rongyos, piszkos nyakkendőtől olyanra készítjük el, mintha új lenne. Különleges fehérnemű, pizsama készítés és javítás nagyon olcsón. Munkáért elme gyünk. Teréz-kört 18, földsz. 2

A Vasasok disztornája

Vasárnap zajlott le a Vasas SC tornaszakosztályának jubileumi disztornája, amelyen oly szép munkát produkáltak, hogy a 20 éves Vasas SC dícsőségére válhat. Szabad-, ritmikus-, buzogánygyakorlatoknak nagy sikerük volt, a partereszket pedig kimondottan akrobatikus mutatványokat mutattak be. Megemlékezünk Groszmann Béla művezetőről és két segítőjárta: Kaupi László és Weisz Sándorról, akik a tornaszakokat betanították fáradságos munkával, amelynek gyümölcse a tegnap lezajlott disztorna. A vendégként szereplő VAC férfi mintacsapata pedig nagyon szép korlátakademiát mutatott be.

Árverési hirdelmény

A Budapest Lipótvárosi Takarékpénztár Rt. önkéntes felszámolás alatt álló budapesti bej. cég önkéntes árverés alá bocsátja a tulajdonát alkotó és a Budapest Székesfőváros dunabalti részének 841. számú tkvj. betétkönyv A+1. 24.799. hrszám alatt felvett, V. ker., Vilmos császár-ut 36—38. sz. alatti ingatlanát, az azon lévő ötemeleles bérházal együtt, 700.000, azaz hétszázezer P kikiáltási áron.

Az árverés 1931. évi január hó 19. napján d. e. 11 órakor a Pénzüntéti Központ, IV., Deák Ferenc-utca 1. sz. II. 73. sz. alatti helyiségében, a Pénzüntéti Központ, mint önkéntes felszámoló kiküldöttének jelenlétében, kir. közjegyző közbenjöttével fog megtartatni.

Az árverési feltételek a Pénzüntéti Központ fentemlített helyiségében minden hétköznap 9—4 óráig megtekinthetők.

Budapest, 1931 január hó 9-én.

Budapest-Lipótváros Takarékpénztár Rt. ö. f. a. Pénzüntéti központ

A boletta-csizmákról szóló rendelet visszavonását követelték vasárnap a cipésziparosok

A Magyarországi Lábbelikészítő Iparosok Országos Szövetsége vasárnap délelőtt látogatott nagygyűlést tartott a cipésziparostület székházának tanácstermében. A gyűlésen Németh János, a szövetség elnöke elnökölt és napirenden a gazdasági helyzet és a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság lábbelivel való ellátásának kérdése szerepelt.

A felszólalók: Zauper Lajos, Balogh József, Illés István, Bercsényi Albert, Glücksmann József, Nagy Sándor, Berde Lajos és mások valamennyien a súlyos gazdasági viszonyokat, a kisiparosokra nehezülő nyomasztó adóterheket és az ugynevezett boletta-csizmák ügyét tették szóvá.

Eles támadások hangzottak el azér tis, hogy a közmunkákban nem részesítik kellő mértékben a kisiparosokat, akik legutóbb a Beszkárt cipőrendeléséből is csak elenyészőben kis részt kaptak meg. A szónokok elkeseredetten támadták a kartelleket és azokat, akik a cipésziparosokat árdírtgító törökvesekkel vádolják.

Különösen elkeseredett hangon szólalt fel Glücksmann József, aki azt hangoztatta, hogy a 3500 tagot számláló budapesti cipésziparostület tagjainak nagyrésze ma már a száraz kenyeret sem tudja megkeresni munkájával. Javasolta, hogy a cipésziparostület lépjen érintkezésbe a többi iparostületekkel abból a célból, hogy

a súlyos gazdasági viszonyok terhe alatt gőnylős kisiparosok a szervezett munkássággal együtt vonuljon ki tüntetel az utcára.

Közbeiktatásokkal zavarták azokat a szónokokat, akik a kormány gazdasági politikája mellett szólaltak fel. Végli is a nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint

a szövetség feliratot intéz a Kormányhoz, amelyben kéri a boletta-csizmákra vonatkozó rendelet visszavonását.

— Nemzetközi fodrászverseny a Gellértben. A Gellért-szálló halljában rendezte a női fodrásziparostület nemzetközi versenyfésülését, amelyre Anglia kivételével Európa minden nemzete benevezett. A modellek kivétel nélkül szőkék és vörösek. Ez fel is tűnik mindenkinek. Megkérdezik, hogy mi az oka annak, hogy fékteljesen nincs a startolók között. Ugyanakkor Vékó Viktor nyilatkozott elöttünk és közölte, hogy a jövő tavasz diatja a géppel tartósan ondolált rövid szőke haj lesz. A versenyek befejezése után bankett volt.

— Gerinctörést szenvedett vasárnap egy sielő. Vasárnap reggel a Húvösöggy dűllött a sportolók tömege lepte el. Kovács Kornél 39 éves postatakarékpénztári tisztviselő több társával sielés közben egy nagyobb magaslatról gyors iramban lecsuszva, egy fába ütközött. Olyan szerencsétlenül történt az esés, hogy azonnal elvesztette eszméletét. A kihívott mentők súlyos gerinctörést állapítottak meg és a tisztviselőt a Rókus-kórházba szállították. A kórházról nyert értesülésünk szerint Kovács állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Ujabb csillár árleszállítás

4 lángru bronz ehédlőcsillár 18³⁵ (kb. 50 cm. átmérőjű) — — — — P

Meteor Rt.

Podmaniczky-utca 27/c. és Várház-körút 11. szám. Kérje képos árjegyzőkönyvünket!

P 15.— **Férficipő** P 15.—

Cipőfésítés P 1.30 mérték után garantált elsőrendű anyagból

TOMMY Istélyi cipők: selyem-, brokát, antilop-cipők testese aránccal

Férritalpalás P 3.40 Női talpalás P 2.40

cipőüzem. VII, Szövetség-utca 28/b

MAGYAR HÉTFŐ

KÖZGAZDASÁGA

Szovjet gabona-dömping magyar hajókon?

Polnay Jenő Londonba és onnan szovjet gabona-szállítások ügyében Moszkvába utazott

Közgazdasági körökben is nagy feltűnést fog kelteni az a hír, amely az Atlantica Trust elnökének legújabb külföldi útjával kapcsolatban szenzációs gabonaüzletek kötéséről szól.

Polnay Jenő, az Atlantica elnökgazdátja szombat reggel 7 órakor Londonba utazott és utazása részben ezekkel a szállításokkal is összefüggésben van.

Felkerestük az Atlantica Trustnál Polnay Jenő helyettesét, Pásztyi igazgatót, kihez kérdést intéztünk az Atlantica hajóinak orosz szállítmányaival kapcsolatban, amire a következő választ kaptuk:

Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy Polnay vezérigazgató külföldi útjának a rendes ilyen üzleti utazásokon tulmenő fontosságát nem lehet tulajdonítani. Ami pedig az orosz gabona-szállításokat illeti, ezzel a hírről elkéstem azokat, akik azt most kolportálják, miután ez már egyenes ügy.

lak bérbe, amely tényleg szállított orosz gabonát is a kontinensre. Ezekhez az üzletekhez azonban nekünk nincs közünk. Ennek ellenére azonban nem találunk abban sem semmi különösöt, ha Oroszországgal is kötünk üzleteket, miután tudunkkal a magyar politika hivatalos álláspontja is az, hogy a gazdasági kapcsolatok felvehetők Oroszországgal.

Mindenestre érdekes Polnay Jenő vállalatának ez az állásfoglalása, amikor az egész világ feljajdul az orosz gabona-dumping hatása alatt. Információink szerint az Atlantica hajói gyakran járnak az Északi-tengeren és megfordulnak a szovjet kikötőiben is. Lehetséges, hogy ismét egy külföldi vállalat megbízásából bonyolítanak le szállításokat, ami ellen senkinek sem lehet kifogása, mert ha nem ők, akkor egy más hajózási társaság vállalná ezeket a szállításokat, amelyek végeredményben rendes kereskedelmi ügyletek. Akkor azonban, mikor a magyar mezőgazdaság is a legsúlyosabb válsággal küzd, önkéntelenül is felvetődik a kérdés, amely tisztázásra vár: csak nincsenek összefüggésben ezek a szállítások az orosz gabona-dumpinggal?

Értesülésünk szerint Polnay Jenő csak március közepén érkezik vissza.

A Kereskedelmi Bank fenntartja tavalyi osztalékát

A tiszta nyereség 5-9 millió pengő, a dividenda 7 pengő

A fővárosi vezető pénzügyesek közül az idén is a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hozta ki elsőnek a zárszámadásait. A mérlegre büszke lehet az intézet, nehéz időkben, amikor világszerte csak legnagyobb erőfeszítések árán képesek a pénzügyesek a rentabilitásukat fenntartani, a Kereskedelmi Bank változatlan osztalékot fizet a részvényeseknek.

A bank zárszámadásáról a következő hivatalos jelentés számol be:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága e hónap 17-én ülést tartott, amelyben megállapította, hogy az 1930. üzletév a múltévi nyereségéhez képest 5.938.510,63 pengő tiszta nyereséggel zárult az 1929. évi 6.009.140,95 pengővel szemben. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően több már lebonyolított üzlet nyereségének elszámolása későbbi időpontra tartott fenn.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a február 4-én, délután fél 5 órára egybehangzó 89-ik rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1930. évi osztalék kifizetésére ugyanannyi, mint az elmúlt évben, 3.500.000 pengő, vagyis részvényenként 7 pengő, a rendes tartalékalap javadalmazására, mint az elmúlt évben, ugyancsak 1.000.000 pengő, az alkalmazottak segélyalapjainak javadalmazására pedig 60.000 pengő fordítsassék. A jelenleg 1.000.000 pengőt kitevő ingatlanértékesítési tartalék további javadalmazását az igazgatóság nem tartja szükségesnek, mivel az ingatlanok mérleg szerinti értéküknek 7 háromnegyed százalékát jövedelmezik. Ezzel szemben a jövő évre előrevitt nyereség a tavalyi 226.021,74 pengővel szemben 463.005,95 pengőre rug. A fenti eredmény a latens tartalékok igénybevétele nélkül mutatkozik.

A belföldi üzlet jövedelme a lefolyt üzletévben kisebb az előző évinél, ami természetes következménye az általános gazdasági helyzetnek s annak, hogy a kihelyezéseknél alkalmazott kamatláb az év folyamán állandóan csökkent és egyre szűkül a betétekért fizetett és a kölcsönnyelben elért kamatok közötti különbözete is. A belföldi üzlet eredményében beállott csökkenés pótlását a bank kiterjedt külföldi üzleti összeköttetéseinél további kimélyítése s ennek kapcsán nagyobb külföldi hosszú- és rövidlejáratú hitelek megszerzése és egyéb tranzakciók tették lehetővé.

Az 1930. évi zárszámadások, szembeállítva az 1929. éviekkel, a következő jelentősebb változásokkal mutatják: A takarékbetétek összege 137.687.908.— pengőről 133.968.748.— pengőre csökkent az év folyamán, míg a folyószámlabetétek összege 107.503.685.— pengőről 117.379.446.— pengőre emelkedett, ugyhogy a két tétel egybevétele végeredményben 6.154.600.— pengő betétemelkedést mutat. Egyéb hitelezők összege ezenkívül mindössze 6.329.823.— pengő a múltévi 10 millió 657.409 pengővel szemben s ezen tétel is kizárólag az ügyfelek részére külföldön igénybevevett rembourseletekből ered. Lényegesen növekedett a záloglevelek és közszégi kötvények forgalma, amennyiben az év végén forgalomban levő

címletek összege az előző évi 22.932.663.— pengőről 26.872.112.— pengővel 49.804.776.— pengőre emelkedett. A pénzügyeseknél és bankároknál kamatozásra elhelyezett tőkék 37.617.979.— pengőről 27.627.656.— pengőre csökkentek, ezzel szemben azonban a pénzügyi készletek állománya 9.874.843.— pengőről 12.973.375.— pengőre és a váltótárca 104.008.842.— pengőről 119.759.678.— pengőre emelkedett. Ezen három tétel egybevetett összege' szerinti 8.859.000.— pengő növekedést tüntet fel.

Az értékpapírok értékelése ugyanazon konzervatív elvek szerint történt, mint az előző években, olyképp tehát, hogy az év folyamán beállott áresések, amelyek egyes papiroknál igen lényegesek voltak, a mérleg felállításánál teljes mértékben figyelembe vették.

A forgalmi adatok részben emelkedést, részben csökkenést mutatnak, amennyiben az 1929. évi 12 milliárd 401.585.000.— pengő összfordalommal szemben az 1930. évben 13.212.846.000.— pengő volt az összfordalom a főkönyv egyik oldalán s ebből a devizaüzlet forgalma 4.239.843.000.— pengőről 5.225.654.000.— pengőre emelkedett, ellenben a pénztárforgalom 3.551.581.000.— pengőről 3.219.673.000.— pengőre és a betétüzlet forgalma 3.356.467.000.— pengőről 3.069.572.000.— pengőre csökkent.

Az igazgatóság Strasser Vilmos aligazgatót főkönyvelővé és Borovitz Arnold cégevezetői helyettes főkönyvelővé nevezte ki.

E heti jutalmainkat kapják:

- I. Egy doboz Morisson-borotvakrém: Dr. Bene Kálmán igazgató, (Csurgó). — II. Egy doboz Steiner-kekszet: Rákosi Janka (Budapest). — III. Egy bronzszobrot: Szabó István (Tiszabud). — IV. Egy doboz Morisson-talált: Dr. T. Jäger Margit (Kaposvár). — V. Egy üvegcserviz: Balogh Ernőné (Szeged). — VI. Egy doboz Cadeau-csokoládét: Gradwohl Gyuláné (Ujpest). — VII. Egy «Stabilo»-írónkészet: Kaufmann Klára (Budapest). — VIII. Egy doboz «Pilavin»: Fényvessy Hugó postatiszt. (Budapest). — IX. Egy doboz Dreher-Maul-t: Tihanyi Kálmáné (Budapest). — X. Egy-egy jényképfeltelere jogosító talányt kapnak: Csókássy Irén (Budapest), Tóth Arthur (Budapest), Tóth József (Pest-crszébet), Radó Lajos (Budapest), Nádor Károly (Budapest), Bene László dr. (Budapest). A jutalmakat postával elküldjük.

Megjelenik minden hétfőn hajnalban. Előfizetési ár: 3 pengő egy évre. Szerkesztő: CSERNÁTONY LÁSZLÓ. A szerkesztésért és kiadásért felel: DR. BALINT MÓZES.

Árverésből... ASZTALOK, SZÉKEK KÖLCSÖNZÉSE

Ötszáz jutalom több ezer pengő értékben a Magyar Hétfő keresztrejtvény pályázata

Lapunkban hétről-hétre egy-egy, folytatódó sorszámmal ellátott keresztrejtvényt közlünk, s a megfejtők között hetenkint és a

a keresztrejtvény-sorozat befejezése után is osztunk ki nyereménytárgyakat.

A megfejtések rejtvénypályázat

megjelöléssel küldendők be lapunk szerkesz-

tőségébe. Mi a megfejtéseket pontosan átvizsgáljuk, azokat ABC-sorrendben nyilvántartjuk s a pályázat befejezésekor bizottság dönt a nagy és értékes díjak odaiteléséről. A heti jutalmak elnyerésére egyetlen rejtvény megfejtése is jogosít.

A rejtvények megfejtési határideje a megjelenéstől számított tíz nap; mi a megfejtéseket mindig a megjelenést követő második héten közöljük.

IV. számú keresztrejtvény

12x12 crossword puzzle grid with numbers 1-64.

Vizszintes sorok szavai: 1. Ásvány; másként: szteatit. 7. «Emília» — becézett formában. 13. «Sorozat» idegen szóval. 14. Vízben élő állat. 15. A sportemberek még jól ismerik ezt a nevet. 16. Vulkanizált kaucuk; jó szigetelő-anyag. 18. Magyar emberek ezzel peccsételik meg a szerződést. 19. A Lászlóffy Elek Dénes monogramja. 20. «Egyszer volt, hol...» 23. Egi-test. 24. Bajorország nagy folyója. 26. Meiseburg környéki helység, ahol 933-ban Zolán vezért Henrik szász herveg megverte. 27. Szivnivaló. 28. «Már» latinul. 30. Görög prozopció. 31. «Menyasszony». 33. Német névelő. 35. Mutató-szó. 37. Szám, — kétszázon felül. 38. «Egér» latinul. 39. «Három» idegen nyelven. 41. Pipin király jelzője. 42. «Valamit észrevétlenül eltalajdonít». 44. = 30. vizszintes. 47. Kifünné minőségű fa. 49. Pénzünk gyümölcse. 51. Nemes fém, egykori helyesírással. 53. Fordítva: az óra hangját utánozó szó. 54. Több pápa neve. 56. «Harag» latinul. 57. «Gumy» közismert latin szóval. 59. A macska fegyvere. 61. Középkorokban tanít. 62. «Mázol». 63. «Ükötés». 64. Nemzetközi konfliktust előidéztél hely. 65. «Spárpa».

női-név. 32. Ebben lakunk. 31. Azonos mássalhangzókkal. 35. «Festmény». 36. «Figyelmeztet». 40. Montenegró volt uralkodója. 41. Nem civil. 42. «Kerület» svédül. 43. Pihenőhely. 45. Zoroaszter vallásában a gonoszság megszemélyesítője, fonetikusan. 46. Kislányok kötik a hajukba. 48. Rossz tanácsadó. 49. A Kyklád-szigetek egyike. 50. Rövidítés levélcímkézekben. 52. Ismert légtornász — artista. 54. Boriska, becézve. 55. Britonjai hűbérállam. 58. Ipari növény. 60. A Révay Simouffy Norbert monogramja.

A II. számú keresztrejtvény megfejtése:

Vizszintes sorok szavai: 1. Katóka. 7. Bordal. 13. Agora. 14. Tüz. 15. Riade. 16. Romano. 18. Hangol. 19. Iró. 20. Tisztán. 23. Uik. 24. Karó. 26. Alatt. 27. Kefe. 28. Ybl. 30. Akt. 31. Kar. 33. Eis. 35. Aal. 37. A mesterdalnokok. 38. Ter. 39. Mód. 41. Aer. 42. R. L. V. 44. Cor. 47. Katr. 49. Agis. 51. Neva. 53. Agi. 54. Aldobár. 58. Gál. 57. Rorate. 59. Viperá. 61. Arago. 62. Tan. 63. Bánod. 64. Tatika. 65. Taesko.

Függőleges sorok szavai: 1. Karika. 2. Agora. 3. Tomory. 4. Óra. 5. Kant. 6. Müszaki dolgozat. 8. Oran. 9. Rin. 10. Daguer (Daguerre). 11. Adolf. 12. Lelkem. 17. Óia. 18. Hát. 21. Sla. 22. T. t. t. 25. Obeser. 27. Kalodon. 29. Liter. 31. Kanóc. 32. Ami. 34. Ser. 35. Alm. 36. Bor. 40. Akarat. 41. Átirat. 42. Red (a helyes definíció: «vörös» angolul). 43. Viz. 45. Regens. 46. Haladó. 48. Agora. 49. Ale. 50. Sáv. 52. Várok. 54. Atok. 55. Riba. 58. Agi. 60. Pác.

Többeknek: A keresztrejtvények megfejtési levelezőlapon is beküldhetők, de a rejtvény-szelvényt a levelezőlapra ragasztva akkor is mellékelni kell.

Név: Lakás: A megfejtést a szelvény is beküldendő.

Rejtvénypályázatunk heti jutalmai:

Dr. MORISSON borotvakrém szappan, csapot és viznélküli gyorsborotválkozáshoz. Készíti: Kozmochemia R. T. Budapest, VII., Harmina-út 8. Hetenkint egy tégely borotvakrém

A „CADEAU” csokoládégyár VI., Izabella-utca 88. Félkilogrammos, diszdozoz csokoládé-desszert

CSILLÁROK IRÓKÉSZLETEK, FALIKAROK, ÁLLÓLÁMPÁK Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz. Egy gyönyörű bronz-figura

Dreher-Maul oso. oládé-dessert

Dr. MORISSON mosdótábla a legjobb univerzális kozmetikai szer Gyártja: Kozmochemia Budapest, VII. Harmina-ut 3/a. Heti jutalmunk: egy doboz.

A „Steiner József és Fia” (IX., kerület, Vármár-körút 9. szám) egy kilogramm finom

„STEINER KEKSZ” Az Országos Magyar Tejszövetkezet Központ

hortobágyi juhturója Hetenkint: egy kilogram

Egy készlet STABILO színes írón Teichner Dezső Budapest, VII., Damjanich-utca 46 a. Schwan Bleistiftfabrik A. G. Nürnberg-é képviselője

ÜDÍT FRISST PILAVIN FENYŐ-URDÓ-TÁBLÉTA melyből hetenkint egy nagy dobozzal sorsolunk